

Olga Korhonen

”EN TARVITSE KIRKKOA USKOAKSENI JOHONKIN”

Tutkimus nuorten aikuisten evankelis-luterilaiseen kirkkoon kuulumisesta

**Opinnäytetyö
CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Yhteisöpedagogi (AMK), kirkon nuorisotyö
Marraskuu 2020**

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Centria-ammattikorkeakoulu	Aika Marraskuu 2020	Tekijä/tekijät Olga Korhonen
Koulutusohjelma Yhteisöpedagogi (AMK), kirkon nuorisotyö		
Työn nimi "EN TARVITSE KIRKKOA USKOAKSENI JOHONKIN". Tutkimus nuorten aikuisten evankelis-luterilaiseen kirkkoon kuulumisesta.		
Työn ohjaaja KM Sari Virkkala		Sivumäärä 44 + 3
<p>Tämän opinnäytetyön ideana oli tutkia nuorten aikuisten kirkosta eroamista. Tarkoituksena oli saada selville nuorten aikuisten syitä Suomen evankelis-luterilaisesta kirkosta eroamiseen sekä selvittää, voisiko kirkko vaikuttaa jotenkin eroamispäätökseen. Lisäksi pohdittiin myös, mitä vastinetta nuoret aikuiset haluaisivat saada kirkolta ollessaan jäseniä.</p> <p>Opinnäytetyö oli tutkimuslähtöinen. Tutkimusmetodiksi valikoitui määrällisen ja laadullisen tutkimuksen yhdistelmä, joka toteutettiin internetissä anonyymien kyselylomakkeen kautta. Työn teoriaosiossa perehdytään kirkosta eroamiseen ja nuoriin aikuisiin sekä kyseisen ikäryhmän suhteeseen kirkon, uskon ja seurakunnan kanssa.</p> <p>Tutkimuksessa selvisi, että tutkimusryhmän nuorten aikuisten yleisimmät syyt kirkosta eroamiselle olivat uskon puuttuminen tai vähentyminen, kirkollisvero sekä evankelis-luterilaisen kirkon arvot ja mielipiteet. Tulokset kertovat myös siitä, että kirkko ei voi juuri vaikuttaa nuorten aikuisten kirkosta eroamiseen.</p>		
Asiasanat Evankelis-luterilainen kirkko, kirkosta eroaminen, nuori aikuinen, seurakunta		

ABSTRACT

Centria University of Applied Sciences	Date November 2020	Author Olga Korhonen
Degree programme Bachelor of Humanities, Community Educator		
Name of thesis "I DON'T NEED A CHURCH TO BELIEVE IN SOMETHING". A research of young adults' belonging to the Evangelical Lutheran Church.		
Instructor M.Ed Sari Virkkala	Pages 44 + 3	
<p>The idea of this thesis was to study of young adults' leaving from the church. The purpose was to find out why young adults resign from the Evangelical Lutheran Church in Finland and to find out whether the church could somehow influence the decision to resign. In addition, it was also considered what young adults would like to receive in return from the Church as a members.</p> <p>The thesis was research-oriented. A combination of quantitative and qualitative research was selected as research method. The survey was conducted online anonymously through a questionnaire. The theoretical part of the thesis discusses leaving the church and young adults, as well as the relationship of that age group with the church, the faith and the congregation.</p> <p>The study revealed that the most common reasons for research group of young adults leaving the church were the lack or loss of faith, the church tax, and the values and opinions of the Evangelical Lutheran Church. The results also show that the church has little effect on young adults leaving the church.</p>		

Key words

Congregation, Evangelical Lutheran Church, leaving the church, young adult,

TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
SISÄLLYS

1 JOHDANTO	3
2 KIRKOSTA EROAMINEN	5
2.1 Suomalaiset evankelis-luterilaisen kirkon jäsenenä nykypäivänä	5
2.2 Kirkosta eroaminen ja eroakirkosta.fi	7
2.3 Kirkkoon liittyminen	8
2.4 Kirkosta eroamisen kehitys ja historia Suomessa	9
3 NUORI AIKUINEN TUTKIMUKSEN KOHTEENA	12
3.1 Nuori aikuinen – seurakunta, usko ja kirkko	13
3.2 Nuori aikuinen kirkosta eroajana	15
4 TUTKIMUSONGELMAT JA -MENETELMÄT	18
4.1 Tutkimusongelmat.....	18
4.2 Tutkimusmenetelmät	18
4.3 Tutkimuksen luotettavuus	20
5 TUTKIMUSTULOKSET	22
5.1 Taustatiedot tutkimukseen osallistuneista	22
5.2 Evankelis-luterilaisesta kirkosta eroamisen syyt ja kirkon mahdolliset vaikutukset eroamispäätökseen	25
5.3 Kirkon jäsenyys ja nuorten aikuisten kaipaama vastine kirkon jäsenyydelle.....	32
6 JOHTOPÄÄTÖKSET	38
7 POHDINTA	40
LÄHTEET	42
 LIITTEET	
 KUVIOT	
KUVIO 1. Vastaajien kirkkoon kuuluminen	24
KUVIO 2. Kirkosta eroaminen	25
KUVIO 3. Kirkosta eroamisen syyt	27
KUVIO 4. Voisitko kuvitella liittyväsi joskus evankelis-luterilaiseen kirkkoon uudestaan? ...	30
KUVIO 5. Syyt pysyä evankelis-luterilaisen kirkon jäsenenä	33

TAULUKOT

TAULUKKO 1. Vastaajien ikäjakauma.....	22
TAULUKKO 2. Vastaajien sukupuolijakauma	23
TAULUKKO 3. Vastaajien asuinpaikkakunta	23
TAULUKKO 4. Avoimia vastauksia kirkosta eroamisen syihin.....	27
TAULUKKO 5. Olisiko evankelis-luterilainen kirkko voinut vaikuttaa eroamispäätökseesi? .	29
TAULUKKO 6. Perustelut avointen vastausten kyllä, miksi? -kohtaan kysymyksessä voisitko kuvitella liittyväsi joskus evankelis-luterilaiseen kirkkoon uudestaan.	31
TAULUKKO 7. Perustelut avointen vastausten en, miksi? -kohtaan kysymyksessä voitko kuvitella liittyväsi joskus evankelis-luterilaiseen kirkkoon uudestaan.	31

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni tarkoituksena oli tutkia nuorten aikuisten kuulumista evankelis-luterilaiseen kirkkoon. Omassa lähipiirissä moni on viime vuosina eronnut kirkosta ja siitä kumpusi kiinnostus kyseistä aihetta kohtaan. Minua kiinnosti, miksi niin moni nuori aikuinen eroaa nykyään kirkosta. Halusin selvittää, minkälaisia syitä on taustalla ja voisiko seurakunta vaikuttaa jotenkin nuorten aikuisten kirkosta eroamiseen. Aihe on mielestäni tärkeä, sillä seurakunta tarvitsee jäseniä pyöriäkseen. Mutta kuinka moni nuori aikuinen haluaa olla jäsen ja maksaa kirkollisveroa, jos ei saa siitä mitään vastineeksi? Koen, että seurakunnan tulisi pitää kiinni nuorista aikuisista, koska juuri he ovat seurakunnan tulevaisuutta.

Kirkosta erotaan nykymaailmassa valtavan paljon, joten aiheena tutkimus nuorten aikuisten kirkosta eroamisesta on hyvin ajankohtainen. Nuoret aikuiset valikoituivat tutkimuksen kohteeksi suuren kirkosta eroamisprosentin takia sekä siksi, että edustan itsekin nuorten aikuisten ikäryhmää ja kamppailen arjessa samojen asioiden kanssa kuin tutkimuskohteeni. Nuorten aikuisten valinta lukitsi myös tutkimuskyselyn levittämistavaksi internetin, koska sieltä heidät tavoittaa melko nopeasti ja helposti sekä myös suurissa määrissä.

Kirkosta eroamista on tutkittu melko paljon, minkä vuoksi halusin tuoda omaan tutkimukseeni lisää mausteena nuorten aikuisten odotukset kirkkoa kohtaan. Minua kiinnosti eroamisen lisäksi se, mitä kirkolta haluttaisiin saada vastineeksi, kun pysytään uskollisesti evankelis-luterilaisen kirkon jäsenenä ja maksetaan kirkollisveroa. Halusin myös tietää, voisiko kirkko tehdä jotain hillitäkseen nuorten aikuisten kirkosta eroamista vai onko kirkon vain hyväksyttävä se ilman mahdollisia toimenpiteitä. Näiden ajatusten pohjalta muodostuivat opinnäytetyöni tutkimuskysymykset, joita syntyi kolme:

1. Miksi nuoret aikuiset eroavat kirkosta?
2. Voisiko nuorten aikuisten kirkosta eroamiseen vaikuttaa jollain tavalla?
3. Mitä nuoret aikuiset haluaisivat saada seurakunnasta?

Opinnäytetyössä tullaan puhumaan paljon kirkosta ja seurakunnasta, joilla tässä yhteydessä tarkoitetaan Suomen evankelis-luterilaista kirkkoa ja seurakuntaa. Työn teoriaosuudessa käsitellään kirkosta eroamista yleisellä tasolla sekä kirkosta eroamisen historiaa. Lisäksi tutustutaan kirkkoon liittymiseen sekä nykypäivän kristittynä olemiseen. Toinen teorialuku käsittelee nuoria aikuisia, heidän uskoaan, yhteyttä kirkkoon ja seurakuntaan sekä kirkosta eroamista. Teoriapohjan tietoa koottiin useista eri lähteistä yhdistelemällä ja sen kautta pyrittiin luomaan hyvä sekä kattava tietopohja tutkimukselle, sen tulosten analysoinnille ja tarkastelulle. Merkittävimpinä lähteinä käytössäni on ollut Suomen evankelis-luterilaisen kirkon verkkosivut sekä kolme kirjallista teosta: Teija Mikkolan, Kati Niemelän ja Juha Pettersonin toimittama teos *Urbaani usko*, Henna Hauta-ahon ja Sanna-Maaria Tornivaaran teos *Kirkosta kiinni!* sekä Kati Niemelän teos *Vieraantunut vai pettynyt?*.

2 KIRKOSTA EROAMINEN

Suomessa on voimassa uskonnonvapauslaki, joka mahdollistaa sen, että jokaisella henkilöllä on mahdollisuus itse päättää kuulumisestaan uskonnolliseen yhdyskuntaan tai erota sellaisesta halutessaan. Poikkeuksena on ainoastaan, että alle 12-vuotiaan lapsen uskonnollisesta asemasta päättävät vanhemmat. Yli 12-vuotiaat lapset päättävät uskonnolliseen yhdyskuntaan kuulumisesta yhdessä vanhempien tai huoltajien kanssa, eli kumpikaan osapuoli ei voi tehdä päätöstä yksin. (Uskonnonvapauslaki 6.6.2003/453, § 3.) Laki mahdollistaa uskonnon vaihtamisen ja sen, jos ihminen ei halua uskoa eikä kuulua mihinkään uskontokuntaan. Suomessa jokaisella on oikeus päättää omasta uskosta tai uskonnettomuudesta.

2.1 Suomalaiset evankelis-luterilaisen kirkon jäseninä nykypäivänä

Vuoden 2020 alussa Suomen evankelis-luterilaiseen kirkkoon kuului 68,6 % suomalaisista, mikä vuoden 2020 tammikuussa tarkoitti 3 788 951 ihmistä. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2020e; Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2020b). Vaikka jäsenmäärä on ollut laskeva jo pidemmän aikaa, kiinnostaa suomalaisia kuitenkin vielä uskonto, kirkko ja hengellisyys, mikä ilmenee kirkkoon liittyvien vuosittaisesta määrästä. Monet arvostavat edelleen kirkon tekemää työtä, koska seurakunnat tarjoavat kaiken ikäisille paljon erilaisia tapahtumia ja toimintaa sekä järjestävät apua sitä tarvitseville. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2020e; Suomen evankelisluterilainen kirkko 2020f.)

Nykypäivänä kirkkoon kuuluminen ei välttämättä tarkoita, että ihminen on uskonnollinen, sillä kirkon jäsenyyttä pidetään yleensä melko neutraalina asiana, ja se ei aina kerro, kokeeko ihminen itsensä uskonnolliseksi vai ei. Ehkä tämän takia suomalaiset kokevat uskonnollisuuden usein melko yksityisenä asiana, eikä sitä mielellään tuoda julkisesti esiin. Vaikka julkinen

uskonnon harjoittaminen ei saa ihmisiä vedettyä puoleensa, on uskonnollisuus silti vahvasti monen suomalaisen elämässä mukana. Tähän yksityiseen uskonnon harjoittamiseen tuovat poikkeuksen elämän käännekohtiin liittyvät uskonnolliset tilaisuudet esimerkiksi hautaan siunaaminen ja avioliittoon vihkiminen. Ne ovat vahvasti osa suomalaisten uskonnollisuutta ja säilyttävät suosionsa kirkosta erkaantumisesta huolimatta nykypäivänäkin. (Niemelä 2003a, 127; Niemelä 2003b, 174, 179-180.)

Nykypäivänä miesten ja naisten uskonnollisuudessa on jonkin verran eroa jo sillä tasolla, kuinka paljon naisia ja miehiä kuuluu kirkkoon. Esimerkiksi vuoden 2020 tammikuussa evankelis-luterilaisen kirkon jäsenistä 1 772 070 oli miehiä ja 2 016 881 naisia (Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2020b). Suomessa sukupuolten väliset erot uskonnollisuudessa on suuremmat kuin keskimäärin muualla Euroopassa. Naiset harjoittavat uskontoa julkisesti sekä yksityisesti ja lisäksi tuntevat itsensä uskonnollisiksi miehiä paljon useammin. Vaikka naisten aktiivisuus uskonnollisissa piireissä on selkeää Euroopassa, Suomessa ero on vielä selkeämpi ikäluokasta riippumatta. Tätä sukupuolten välistä eroavaisuutta uskonnollisuudessa on pyritty selittämään elämän ja kuoleman kysymysten lähemmin pohtimisella, joita naiset yleisesti pohtivat miehiä enemmän. Myös uuden sukupolven kasvattamisen ja uskonnollisuuden jatkumona pitäminen, koetaan olevan yksi selittävästä tekijöistä. (Niemelä 2003c, 187-190.) Sukupuolen lisäksi myös eri ikäryhmissä uskonnollisuus on hyvin erilaista, mikä näkyy esimerkiksi jäsenmäärissä selkeästi.

Nykypäivänä on vaikea tietää, mitä ihmiset oikeasti ajattelevat evankelis-luterilaisesta kirkosta, vaikka he olisivat jäseniä. Monilla on seurakunnasta erilainen kuva ja kokemus, minkä vuoksi ei voi tietää toisen mielipidettä ilman, että sitä kysyy. Siksi kuulun kirkkoon -niminen kirja, jonka on toimittanut Maria Pätsi, tuo esiin hyvin normaalien suomalaisten ihmisten mielteitä siitä, miksi he haluavat kuulua kirkkoon. Esille nousee esimerkiksi kirkon luoma yhteisö, jossa voi muiden keskellä hoitaa omaa suhdetta Jumalaan ja pohtia näkemyksiään, sekä lisäksi myös seurakuntien maalliset tilaisuudet (kirkot, kerhot, piirit) kaiken ikäisille ihmisille. Myös vähäosaisten sekä muiden apua tarvitsevien auttaminen koetaan tärkeänä (Saukko 2012, 15;

Lipasti 2012, 25.) Jyväskylä (2012, 30) tuo esille hienon näkökulman siitä, että kuka vaan voi liittyä kirkon jäseneksi ja olla jäsen. Kirkolla ei ole vaatimuksia osallistumisesta tilaisuuksiin tai muuhunkaan toimintaan, mitä seurakunnat järjestävät. Jokainen voi siis olla jäsen itselle sopivaksi kokemalla tavalla ja tapoja on yhtä monta kuin ihmisiäkin. Jäsenyyden ei pitäisi luoda paineita tai ahdistusta, vaan tuottaa iloa ja ehkä jopa sisältöä elämään.

2.2 Kirkosta eroaminen ja eroakirkosta.fi

Vuonna 2018 evankelis-luterilaisesta kirkosta erosi yhteensä 58 338 henkilöä ja vuonna 2019 eroajia oli 56 007 (Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2020b). Luvuista voi huomata, että kirkosta eroaa valtavasti ihmisiä joka viikko. Mutta miksi? Jotkut ihmiset kokevat oman uskonnollisuutensa ja maailmankatsomuksellisen ajattelunsa muuttuneen tai eroavan evankelis-luterilaisen kirkon uskosta ja maailmankatsomuksesta. Toiset eivät koe kirkon vastaavan omiin hengellisiin tarpeisiinsa. Osa näkee liikaa opillisia epäkohtia ja ristiriitoja. Jotkut eivät vain halua kuuluu minkäänlaisen uskonnolliseen instituutioon, kun taas toisille kirkko tuntuu liian suvaitsemattomalta yhteisöltä. (Niemi 2006a, 41, 78, 88 & 111.) Syitä kirkosta eroamiseen on yhtä paljon kuin eroavia ihmisiä. Jokaisella on oma mielipide ja tuntemus sekä oikeus irtautua uskonnollisesta yhteisöstä niin halutessaan mistä tahansa syystä tai jopa ilman syytä.

Kirkosta eroamiseen on nykypäivänä monta eri tapaa. Ihminen voi toimittaa vapaamuotoisen eroilmoituksen postitse maistraatille tai kotiseurakuntaansa, hän voi mennä kirkkoherranvirastoon paikanpäälle hoitamaan asian henkilökohtaisesti tai on mahdollista erota myös internetissä eroakirkosta.fi -verkkosivuston kautta. Kun kirjallinen ilmoitus saavuttaa seurakunnan tai maistraatin, on eroaminen astunut voimaan. Kuitenkin henkilö saa maistraatilta vielä vahvistuksen eroamisesta, kun tieto on lopullisesti kirjautunut väestötietojärjestelmään. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2020g.)

Eroakirkosta.fi -verkkosivusto on syntynyt vuonna 2003 ja sen kautta pystyy siis helposti eroamaan kirkosta internetissä. Palvelun ovat perustaneet Petri Karisma ja Jori Mäntysalo. Sivuston ajatuksena oli alun perin helpottaa kirkosta eroamista, edistää valtion ja kirkon erottamista toisistaan sekä eri katsomusten tasa-arvoistaminen. Vuonna 2006 palvelu uudistui merkittävästi, mutta takana oli edelleen Mäntysalon alkuperäinen idea palvelusta ja sen tarkoituksesta. (Eroakirkosta.fi 2008.) Nykypäivänä eroakirkosta.fi -palvelun tarjoavat Vakaumusten tasa-arvo VATA ry yhteistyössä Vapaa-ajattelijain Liitto ry:n kanssa. Verkkosivuilla voi erota kirkosta täysin sähköisesti tai vaihtoehtoisesti tulostaa lomakkeen, jos haluaa postittaa sen itse. Kirkosta eroamismahdollisuuden lisäksi palvelu tarjoaa tietoa, vastauksia yleisiin kysymyksiin, kirkollisverolaskurin, tiedotteita aiheeseen liittyen sekä palvelun kautta kirkosta eronneiden henkilöiden laskurin. (Eroakirkosta.fi 2020.)

2.3 Kirkkoon liittyminen

Kirkkoon liittymisellä tarkoitetaan ihmisen liittymistä omaan kotikuntansa seurakuntaan ja sen voi tehdä kahdella eri tavalla, joko paperisella lomakkeella postin kautta tai sähköisesti liitty kirkkoon -verkkopalvelussa. Kirkkoon voi liittyä jokainen Suomen kansalainen, mikäli kotikunta sijaitsee Suomessa ja kyseinen henkilö ei ole minkään muun kirkkokunnan jäsen. Lisäksi ulkomailla asuva Suomen kansalainen, jonka kotikunta on Suomessa sekä myös ulkomaan kansalainen, joka on ollut seurakunnan toiminnassa vähintään kolme kuukautta mukana, voi liittyä evankelis-luterilaiseen kirkkoon. Alaikäiset voivat myös liittyä kirkkoon, mutta jokainen alle 18-vuotias tarvitsee kuitenkin huoltajan kirjallisen suostumuksen. Kirkon jäsenyydelle edellytyksiä ovat näiden lisäksi vielä kaste sekä yli 15-vuotiaiden henkilöiden kohdalla rippikoulun käyminen. Nämä molemmat voi suorittaa iästä riippumatta. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2020a.)

Vuonna 2019 Suomen evankelis-luterilaiseen kirkkoon liittyi yhteensä 16 246 henkilöä ja kastettuja oli 28 352 (Suomen evankelisluterilainen kirkko 2020b). Merkittävä ero liittyneiden ja kastettujen henkilöiden määrissä johtuu siitä, että kastettuihin luetaan tilastoissa vain niin sanottu lapsikasteen saaneet eli vauvat, joille on pidetty ristiäiset, eli he ovat saaneet kasteen ja sen ohessa nimen viimeistään kolmen kuukauden päästä syntymästä. Kirkkoon liittyneissä ovat taas kaikki muut eli aikuiset, lapset, nuoret ja ensin väestörekisteriin rekisteröityneet vauvat, jotka ovat saaneet kasteen hieman myöhemmin. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2020c; Juusela 2019.)

Kun ihminen liittyy kirkkoon, tuo se mukanaan velvollisuuden maksaa kirkollisveroa mutta samalla ihminen saa kirkon osaksi elämäänsä ja sen käännekohtia. Kirkkoon kuulumisen mahdollistaa kirkkohäät, kummina toimimisen, oman lapsen kastamisen seurakunnan jäseneksi ja kristilliset hautajaiset. Lisäksi seurakunnat tarjoavat jumalanpalveluksia, virikkeitä lapsille ja nuorille, apua elämän erilaisiin ongelmiin ja kriiseihin sekä kulttuuria esimerkiksi musiikki-toiminnan kautta. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2020a; Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2020d.)

2.4 Kirkosta eroamisen kehitys ja historia Suomessa

Vuonna 1923 tuli Suomessa voimaan ensimmäistä kertaa uskonnonvapauslaki, joka mahdollisti kaikista uskontokunnista kokonaan eroamisen. Tämä aiheutti ensimmäisen eroamispiikin Suomen kirkkojen historiassa. Tästä asti kirkosta eronneiden määrä on saanut aaltoliikettä nousuineen ja laskuineen. Seuraava eropiikki vuoden 1923 jälkeen tuli sotien loputtua, kun ihmiset köyhtyivät, eikä heillä ollut varaa maksaa kerran vuodessa perittävää kirkollisveroa.

Sotien jälkeinen eroaminen jatkui vuosia ja kasvoi aina harppauksittain runsaammaksi. Eroaminen oli alimmillaan vuosina 1960-1968, kunnes vuonna 1969 eroamisprosessista poistettiin niin sanottu papin puhuttelu eli ei tarvinnut enää keskustella papin kanssa eroamisen syistä. Tämä rohkaisi useampia eroamaan kirkosta. (Niemelä 2006a, 3; Eroakirkosta.fi 2006.)

Naispappeuden hyväksymättä jättäminen kirkolliskokouksessa vuonna 1984 aiheutti seuraavan eroamispiikin, vaikka piikki ei ollutkaan niin massiivinen kuin aikaisemmat. Viimeinen erotilastoja nostanut ajankohta ennen 2000-lukua olivat lamavuodet 1991-1993. Lamavuodet nostivat eromäärät ihan uusiin numeroihin ja enimmillään vuonna 1992 kirkosta erosi jopa 30 000 ihmistä. Laman jälkeen seuraava merkittävä ajanjakso kirkosta eroamisen historiassa oli vuonna 2003, jolloin tuli uusi uskonnonvapauslaki, jossa kirkosta eroamista oli helpotettu ja sen pystyi jatkossa hoitamaan kirjallisesti ilman fyysistä käyntiä eroilmoituksen täyttämiseksi. Tämä nosti kirkosta eroamisen määrät todella korkeiksi ja esimerkiksi vuonna 2004 kirkosta erosi yhteensä 27 009 henkilöä. (Niemelä 2006a, 12; Eroakirkosta.fi 2006.)

Vuodesta 2003 lähtien kirkosta eroaminen on lisääntynyt, ja jos verrataan esimerkiksi vuoden 2004 ja vuoden 2019 kirkosta eronneiden määrää niin huomataan, miten lukema on jopa kaksinkertaistunut. Vuonna 2004 kirkosta erosi 27 009 henkilöä ja vuonna 2019 henkilöitä oli 56 007 (Niemelä 2006a, 12; Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2020b). 2000-luvun alusta tähän päivään asti ihmiset ovat eronneet kirkosta kohtalaisen tasaisesti. Tilastoja tutkimalla selviää, että vuosittain eronneiden määrä on noussut aina hieman edellisvuodesta, poikkeuksena vuodet 2010 ja 2015, joina eronneiden määrä nousi valtavasti sekä vuosi 2012, jolloin eronneita oli hieman vähemmän kuin muutamana aikaisempana vuonna (Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2020b).

Historian valossa voidaan todeta, että kirkosta eroaminen liittyy melko usein kirkon tai yhteiskunnan muutoksiin tai lainsäädännöllisiin muutoksiin kirkon jäsenyydestä. (Niemelä 2006a, 12). Lisäksi maallistuminen eli sekularisaatio koetaan myös kirkosta eroamiseen liittyvänä tekijänä. Sekularisaatiolla tarkoitetaan yleisesti kirkon alaisuudesta pois siirtymistä eli jonkin

asian, ihmisen tai toiminnan siirtyminen uskonnollisesta piiristä maalliseen vaikutuspiiriin (Kääriäinen 2003, 88). Monet ajattelevat, että väistämätön yhteiskunnan modernisaatio johtaa maallistumiseen, joka aiheuttaa uskonnollisten uskomusten vähenemistä ja uskonnollisten instituutioiden heikkenemistä ajan saatossa (Kääriäinen, Niemelä & Ketola 2003, 253). Maallistuminen varmasti vaikuttaa nykypäivänäkin uskonnon asemaan, mutta se tuskin on ainoa syy, miksi kirkosta eroaminen lisääntyy koko ajan.

3 NUORI AIKUINEN TUTKIMUKSEN KOHTEENA

Nuori aikuinen on käsitteenä melko haastava, niin ylipäätään kuin vain ikämäärittelyinkin osalta. Nuorten aikuisten ikäryhmää ei esimerkiksi voida pitää homogeenisenä joukkona, sillä se sisältää paljon erilaisia ryhmittymiä, joilla on keskenään hyvin erilaisia elämäntilanteita, kulttuureja sekä arvoja. Ikäryhmän rajaaminen nuorten aikuisten kohdalla on melko vaikeaa, mutta esimerkiksi valtionhallinnossa nuoret aikuiset mielletään 18-29-vuotiaiksi. (Hauta-aho & Tornivaara 2009, 12.) Nuorisolaissa (1285/2016, 3 §) nuoreksi määritellään myös kaikki alle 29-vuotiaat. Näiden määritelmien pohjalta tutkimuksessani nuorten aikuisten määritelmä rajautui 18-29-vuotiaisiin.

Nuoret aikuiset ovat aikuisia ihmisiä, jotka huolehtivat itsestään ja toimeentulostaan itsenäisesti. Kuitenkin nuori aikuisuus eroaa niin sanotusta oikeasta aikuisuudesta vakiintumattomuudella. Yleistettynä nuoria aikuisia pidetään vielä perheettöminä. He opiskelevat ja etsivät itseään sekä arvomaailmaansa. Kulutuskulttuuri, vaihtuvuus parisuhteissa sekä asuinpaikassa ovat läsnä elämässä. Tyypillisiä piirteitä nuorelle aikuiselle ovat siis asettumattomuus, oman identiteetin muodostuminen sekä itsenäistyminen. Kuitenkaan nuoruudesta aikuisuuteen siirtymisen välissä ei ole mitään tiettyä siirtymäriittä ja siirtymä tapahtuu vähitellen. Elämä ei ole vain helppoa tasohyppelyä nuoruudesta aikuisuuteen suoraviivaisesti. Vakiintumattomuus voi ihan yhtälailla olla ajankohtaista aikuisella kuin nuorella aikuisellakin. (Hauta-aho & Tornivaara 2009, 12, 21-23.)

Nuori aikuinen alkaa hahmottaa itsensä yksilönä, eikä enää vain osana sukupolvien ketjua. Hän määrittää oman maailmankatsomuksensa sekä identiteettinsä ja tekee kaikki ratkaisunsa oman mielensä, kokemuksensa ja halujensa mukaan. Elämän valinnoissa korostuvat omat tunteukset ja asian merkityksellisyys itselle sekä omalle elämälle. Nuoret aikuiset ovat keskellä valintojen maailmaa, sillä koulu ei ole enää pakollista, työmahdollisuuksia voi olla monia ja vapaa-ajanviettomahdollisuudet lisääntyvät täysi-ikäistyttyä. Lisäksi itsenäinen elämä tuo

eteen paljon mahdollisuuksia. Nuorien aikuisten ikäjoukkoa ei yhdistä yhtenäisyys elämänvalinnoissa, kiinnostuksen kohteissa ja arvoissa, vaan yhdistävänä tekijänä on valintojen pakko. Jatkuvat valinnat tuovat totta kai mukanaan vastuun. Jotkut voivat kokea valinnat ja vastuun ahdistavina tekijöinä, mutta ihanteellisessa maailmassa jokaisella on mahdollisuus vaikuttaa omiin valintoihinsa ja oppia luottamaan omaan vaistoonsa. (Hauta-aho & Tornivaara 2009, 24-26.)

3.1 Nuori aikuinen – seurakunta, usko ja kirkko

Kirkon näkökulmasta nuoria aikuisia pidetään henkilöinä, joita seurakuntien nuorisotyö ei enää millään tavoita. Monesti side kirkon ja nuoren aikuisen välillä on hyvin ohut, uskoa pidetään yksityisasiana ja sen merkitystä vähäisenä. Kirkolla ja sen tarjoamalla toiminnalla ei tunnu olevan merkitystä. Nuori aikuinen on yleensä kasvanut ulos seurakunnan nuorisotoiminnasta ja heidän tarpeisiinsa on vaikea keksiä toimintaa, joka houkuttelisi nuoria aikuisia mukaan. On vaikeaa tarjota nuorille aikuisille sosiaalista ja yhteisöllistä toimintaa, jos siihen ei ole osallistujia. (Hauta-aho & Tornivaara 2009, 12 & 14.) Nuoret aikuiset eivät koe tarvetta tai halua luokitella itseään osaksi tiettyä uskontokuntaa, vaan haluavat määritellä uskonnollista identiteettiään avarakatseisemmin. Tutkimukset ovat jopa osoittaneet nuorten aikuisten olevan Suomessa vähiten uskonnollinen ikäryhmä. Nuoret aikuiset eivät juurikaan osallistu uskonnollisiin tilaisuuksiin ja myös yksityinen uskonnon harjoittaminen on hyvin vähäistä. Nuorten aikuisten uskonnollisuus on ollut laskussa jo vuosi kymmenten ajan ja yhä harvempi ja harvempi osallistuu seurakunnan tilaisuuksiin vuosittain. (Niemelä 2006b, 43, 45, 54.)

Omien valintojen korostaminen, aitous, vapaus ja yksilöllisyys ovat nuorten aikuisten uskonnollisuudessa korostuvia piirteitä. Myös muiden valintoihin suhtaudutaan suvaitsevaisesti ja

kunnioittavasti. Nuoret aikuiset pyrkivät saamaan uskonnosta irti elämyksellisyyttä, mystiikkaa ja hiljaisuutta. Usein uskonto koetaan kauniina asiana ja halutaan löytää sen kautta uusia ulottuvuuksia omaan elämään sekä minuuteen. Nuoret aikuiset kokevat tarvetta löytää vastauksia arjen ja ylipäättään elämän erilaisiin kysymyksiin ja niitä voidaan hakea usein uskonnon kautta, sillä hengellisyydessä suurin painoarvo on ihmisen omalla sisäisellä kokemuksella ja omien tarpeiden hoitamisella. (Hauta-aho & Tornivaara 2009, 39-40.)

Kokonaisuutena nuorten aikuisten uskonnollisuus ei siis ole häviämässä mihinkään, vaikka se väheneekin. Uskonnon harjoittamisen muodot ovat vain muuttuneet yksilö painotteisemmiksi ja vaikeammin mitattaviksi. Nuoret aikuiset saattavat uskoa, mutta eivät aivan niin kuin kirkko meitä opettaa. Kirkon toimintaan osallistuminen vähentyy entisestään ja seurakuntia ei nähdä enää hengellisinä koteina, vaan monesti ne tuntuvat enemmänkin tukehduuttavilta auktoriteeteiltä, jotka eivät anna tilaa omaan uskonnollisuuteen ja itsensä etsimiseen. Nykypäivän nuoret aikuiset haluavat tuoda esiin sekä arvojaan että hengellisyyttään vapaasti uusilla tavoilla. Siihen ei välttämättä tarvita mukaan kirkkoa. Usein haasteita lisää myös nuoren aikuisen oman elämän tärkeysjärjestys. Kirkko ja uskonnollisuus eivät yleensä yletä kovinkaan korkealle sijalle tässä tärkeysjärjestyksessä, koska ilman niitäkin pärjää. (Hauta-aho & Tornivaara 2009, 40, 42-43.)

Nykypäivän nuoret aikuiset tarvitsevat tilaa uskoa omalla tavallaan, jotta usko säilyisi ja se ei tuntuisi pakotetulta tai velvollisuudelta. Ratkaisevassa asemassa on kirkko ja se, onnistuuko kirkko luomaan aitoa ja tasa-arvoista vuorovaikutusta. Kirkossa pitää olla mahdollisuus kyseenalaistaa sekä tulkita eri tavalla kuin 100- vuotta sitten on tulkittu. Nuoret aikuiset pelkäävät tuomitukseksi tulemista ja ovat epävarmoja omista näkemyksistään sekä mielipiteistään. Tämä saa heidät pysymään etäällä kirkosta. Pystyykö kirkko hyväksymään minut sellaisena kuin olen? Saanko uskoa omalla tavallani sekä määritellä itse mielestäni tärkeät asiat? Nuoret aikuiset eivät halua uskonnon ja kirkon tuomitsevan itseään, vaan uskonnosta halutaan tukea jumalasuhteeseen sekä elämän kysymyksiin. (Hauta-aho & Tornivaara 2009, 52-54.)

Kirkko antaa vastauksia lähinnä vain elämän hengellisiin kysymyksiin ja muille elämän osa-alueille sillä on hyvin vähän annettavaa, tai ainakin näin nuoret aikuiset ajattelevat. Tämä tarkoittaa kirkon ja uskon eriytymistä omaksi alueekseen, joka ei anna selkeitä vastauksia normaalin elämän eri osa-alueille ja on erillään nuoren aikuisen oman elämän alueesta. Siksi kirkkoon ja sen sanomaan voi olla hyvin vaikeaa sitoutua, vaikka se nähtäisiinkin tärkeää työtä tekevänä organisaationa. (Niemelä 2006a, 230.) Lisäksi monelle nuorelle aikuiselle ainoita syitä kirkkoon kuulumiselle ovat eri elämänvaiheisiin kuuluvat juhlat kuten esimerkiksi kirkollinen vihkiminen (Niemelä 2006b, 55). Tämä on harmillista, sillä nuoret aikuiset ovat kirkon tulevaisuus, niin jäsenyyden kuin tulevien työntekijöidenkin muodossa. Kirkon jäsen ei ehkä pitäisi olla vain tulevaisuuden hyödyn takia. Elämä on tässä ja nyt, ei kahdenkymmenen vuoden päästä.

3.2 Nuori aikuinen kirkosta eroajana

Kun ihminen täyttää 18-vuotta, hänellä on oikeus erota kirkosta ilman huoltajan suostumusta. Tämä antaa nuorelle aikuiselle mahdollisuuden omaan itsenäiseen valintaansa, johon kukaan ei voi vaikuttaa. Ehkä tällä voi olla jotain tekemistä sen kanssa, että enemmistö kirkosta eroajista on ollut nuoria aikuisia ja näin on ollut jo vuosia (Niemelä 2006a, 186). Vuonna 2019 Suomen evankelis-luterilaisesta kirkosta erosi 17 671 nuorta aikuista. He olivat iältään 20-29-vuotiaita. Vuonna 2018 saman ikäryhmän eroamismäärä oli 18 516 henkilöä. Määrä on valtava, kun vertaa seuraavaksi suurimpaan eronneeseen ikäryhmään vuonna 2019 eli 30-39-vuotiaisiin, joita eronneista oli 12 881. (Suomen evankelis-luterilainen seurakunta 2020b.) Tämä nuorten aikuisten eronneisuus on ollut myös ikäryhmittäin suurinta jo vuonna 2002, jolloin 20-29-vuotiaita erosi kirkosta 37 % (Niemelä 2006a, 187). Lukemat ovat suuria verrattuna muihin ikäryhmiin. Mutta mikä ajaa nuoret aikuiset tähän? Mikä saa heidät eroamaan kirkosta?

Kirkosta eroaminen on nykypäivänä todella helppoa. Kuitenkin eroamispäätös harvemmin on hetken mielijohde, vaan usein sitä on mietitty ja hauduteltu jo jonkin aikaa. Eroamiseen vaikuttavat monet tekijät ja syitä erota kirkosta on yhtä monia kuin ihmisiä, jotka tekevät päätöksen eroamisesta. Usein kirkosta eroamisen taustalla vaikuttavana tekijänä on kuitenkin joko se, että kirkon jäsenyys menettää kokonaan merkityksen ihmisen elämässä, tai taloudelliset asiat. Monet myös kokevat kirkon olevan heille henkilökohtaisesti merkityksetön, niin oppien kuin kaiken muunkin kannalta. (Hauta-aho & Tornivaara 2009, 57; Mikkola 2006, 192.)

Kati Niemelä on tutkinut nuorten aikuisten kirkosta eroamista pääkaupunkiseudun nuorten aikuisten uskonnollisuus -kyselyn kautta ja sen pohjalta hän on jakanut nuoret aikuiset neljään eri ryhmään karkeasti niiden syiden pohjalta, jotka ovat johtaneet kirkosta eroamiseen. Isoimman ryhmittymän muodostavat henkilöt, joille kirkolla ei ole merkitystä ja kirkollisveron maksaminen ei tuntunut asialta, jonka haluaa tehdä. Ryhmälle tyypillistä oli passiivinen uskonnollisuus sekä uskon puuttuminen ja merkityksettömyys. Vuonna 2004 tähän ryhmään kuului 44 % kirkosta eronneista nuorista aikuisista. Seuraavaksi suurimpaan ryhmittymään kirkosta eronneita nuoria aikuisia kuului 33 %. Heille eroamiseen vaikuttanut yhteinen asia oli pettymys kirkon kannanottoja kohtaan. Kirkon kannanotot ja päätökset olivat ristiriidassa omien mielipiteiden kanssa, eikä kirkolla ollut minkäänlaista merkitystä heidän elämässään. Uskolla ja uskonnollisuudella ei ollut minkäänlaista merkitystä. (Niemelä 2006a, 190-191.)

Kolmas ryhmä muodostui 16 % nuoria aikuisia, jotka erosivat kirkosta, koska jokin muu uskonnollinen yhdyskunta kiinnosti ja vastasi omaa ajattelumallia enemmän. Heille yhteistä oli kiinnostus uskonnollisuutta kohtaan sekä aktiivisuus uskonnollisissa asioissa. Pienin ryhmä, johon kuului 7 % nuorista aikuisista, oli eronnut kirkosta omien vanhempien mukana. Heillä ei ollut niin selkeitä yhdistäviä piirteitä kuin muilla ryhmillä, sillä osa oli uskonnollisesti hyvin passiivisia mutta osa jopa aktiivisia. Myöskään muut syyt kirkosta eroamiselle eivät olleet kovinkaan merkityksellisiä. (Niemelä 2006a, 191.)

Nuoria aikuisia eroaa kirkosta jatkuvasti. Eroamisen syitä tulisi tarkastella eri näkökulmista, mutta erityisesti siitä, miten nuoret aikuiset eroavat kirkon jäseninä vanhemmista ikäryhmistä. (Niemelä 2006a, 194). Järjestävätkö seurakunnat nuorille aikuista mielekästä ohjelmaa samalla tavalla kuin vaikka eläkeläisille? Esimerkiksi oma kotiseurakuntani ei järjestä nuorille aikuisille minkäänlaista toimintaa. Tietenkään nuorteniltoihin ei ole ikärajoja, mutta tutuuko se enää sopivalta paikalta, kun parhaimmillaan siellä on kymmenen vuotta nuorempia ihmisiä. Johtaako tämä nuorten aikuisten huomiotta jättäminen monen ihmisen eroamiseen? Täysi-ikäistyttyään nuori aikuinen alkaa pikkuhiljaa kasvaa ulos nuorten toiminnasta, mutta jos kirkko ei tarjoakaan mitään, katkeako yhteys?

4 TUTKIMUSONGELMAT JA -MENETELMÄT

4.1 Tutkimusongelmat

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, minkä takia nuoret aikuiset eroavat evankelis-luterilaisesta kirkosta ja miksi. Halusin tietää, olisiko kirkolla tai seurakunnilla mahdollisuutta vaikuttaa eroamispäätöksiin jollain tavalla. Lisäksi oli mielenkiintoista saada tietää, mitä nuoret aikuiset ylipäätään kaipaavat seurakunnalta, jos jatkavat jäseninä. Mitä kiinnostavaa seurakunta voisi tarjota nuorille aikuisille tulevaisuutta ajatellen? Näiden pohjalta tutkimusongelmani muotoutuivat seuraaviksi:

1. Miksi nuoret aikuiset eroavat kirkosta?
2. Voisiko nuorten aikuisten kirkosta eroamiseen vaikuttaa jollain tavalla?
3. Mitä nuoret aikuiset haluaisivat saada seurakunnasta?

4.2 Tutkimusmenetelmät

Tutkimukseni oli luonteeltaan määrällisen ja laadullisen tutkimuksen yhdistelmä. Toteutin sen internetissä tapahtuvalla kyselyllä (LIITE 1). Kyselyn pohjana käytin Webropol-ohjelmaa, koska se on selkeä ja helppokäyttöinen ja sitä kautta tulosten raportointi on helppoa. Webropol-ohjelmalla kysely oli myös helppo muotoilla kohderyhmälle eli 18-29-vuotialle nuorille aikuisille sopivaksi ja siihen oli helppo vastata anonyymisti ja nopeasti suoraan internet-linkistä. Verkkokysely tuntui parhaalta vaihtoehdolta saada vastauksia paljon, nopeasti sekä laajasti ympäri Suomea, sillä näin tavoitin mahdollisimman monia kirkosta eronneita nuoria aikuisia. Jaoin kyselyä sosiaalisen median kanavissa (Facebook, Instagram, Snapchat, What-

sApp) ja kyselyn jakamiseen sain apua myös ystäviltä, kumppanilta sekä vanhan kotiseurakuntani nuorisotyöstä. Kysely oli auki kaksi viikkoa vuoden 2020 syys- ja lokakuun vaihteessa ja sain kaikkiaan 184 vastausta.

Tutkimuksessa on sekä määrällisen eli kvantitatiivisen että laadullisen eli kvalitatiivisen tutkimuksen piirteitä. Määrälliselle tutkimukselle on ominaista objektiivisuus eli tutkimusprosessin puolueettomuus, tietojen tarkastelu numeerisesti, mittaaminen, tiedon strukturointi eli teoreettisen pohjan tuominen ymmärrettävään muotoon, vastaajien suuri määrä sekä tutkimusaineiston kerääminen kyselyn avulla. Määrällisellä tutkimuksella pyritään selittämään, vertailemaan, kuvaamaan, kartoittamaan tai ennustamaan tutkittavaa kohdetta ja sitä koskevia ilmiöitä. Tutkimuksella pyritään kuvailemaan tuloksia numeerisesti ja löytämään lainalaisuuksia, joilla pystytään selittämään löydettyjä syy- seuraus-suhteita. (Vilka 2007, 13-26.) Määrällisellä tutkimuksella vastataan siis yleisesti ottaen kysymykseen ”montako?”.

Laadullisella tutkimuksella tarkoitetaan tutkimusta, jonka kautta pyritään löytämään jotain ilman tilastoja tai määrällisiä keinoja. Tutkimuksen pääosassa ovat lukujen sijaan lauseet ja sanat. (Kananen 2008, 24.) Laadulliselle tutkimukselle ominaista ovat aiemmista tutkimuksista kummunneet johtopäätökset, teoria, käsitteiden määrittely, hypoteesin eli olettamus, aineiston työstäminen helposti käsiteltävään muotoon ja päätelmien teko aineistoon perustuen (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2010, 140). Laadullisen tutkimuksen tarkoituksena on siis selvittää ilmiö ja siihen vaikuttavat tekijät sekä niiden väliset suhteet. Pääteemana on siis kysymys ”miksi?” ja siihen vastaaminen. (Kananen 2011, 15.) Laadullisen tutkimuksen avainsanana on joustavuus, eli tutkijalla on kaikki mahdollisuudet avoinna tutkimuksen edetessä. Ilmiöstä saatava hyvä kuvaus ja syvällinen näkemys ovat myös osa laadullisen tutkimuksen piirteitä. (Kananen 2015, 70-71.)

Koin sekä laadullisen että määrällisen tutkimusmenetelmän sopivat opinnäytetyöhöni, sillä tutkimuksen pohjana toimineen kyselyn (LIITE 1) alkupään kysymykset painottuvat enemmän määrällisen tutkimuksen puolelle ja loppupään kysymykset laadullisen tutkimuksen

puolelle, koska niissä ei mitata määrää vaan pääpaino on sisällöllä. Minua kiinnosti selvittää niin numeerista kuin ihan sisällöllistäkin tutkimustulosta nuorten aikuisten kirkosta eroamisesta. Kaikkia asioita ei voi mitata numeerisesti, vaan pääpainona on välillä myös se, mitä vastaaja haluaa sanoa kyseisestä aiheesta. Myös sisällöllä on painoarvoa.

4.3 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimuksissa pyritään tuottamaan mahdollisimman luotettavaa ja virheetöntä tulosta, mutta silti tulosten pätevyys ja luotettavuus voivat vaihdella. Suuressa osassa on tutkimusmenetelmän kyky mitata haluttua asiaa. Esimerkiksi kyselylomakkeen kysymykset on voitu ymmärtää monella eri tavalla, jolloin tutkimustulos ei ole enää niin pätevä kuin silloin, jos kaikki ymmärtäisivät kysymyksen samalla tavalla kuin tutkija laatiessaan kysymyksiä. Laadullisen tutkimuksen kohdalla luotettavuus on usein tutkijan selostuksen varassa. Kaikki asiat tulisi kertoa mahdollisimman tarkasti, juuri niin kuin ne ovat menneet ja esimerkiksi haastateltavien vastauksia ei saisi muuttaa. Myös tulosten tulkinta voi vaikuttaa tutkimuksen luotettavuuteen. Tässäkin asiassa tulisi noudattaa tarkkuutta ja perustella tulkinnat ja päätelmät. Tässä apuna voi käyttää suoria lainauksia tutkimusaineistosta. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2010, 231-233.)

Tutkimuksen validiutta, niin kvalitatiivisessa kuin kvantitatiivisessakin tutkimuksessa, voidaan parantaa käyttämällä useita erilaisia menetelmiä. Tutkimusmenetelmien yhteiskäyttö siis usein parantaa tutkimuksen luotettavuutta. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2010, 233.) Oma näkemys tutkimukseni luotettavuudesta on kohtalaisen hyvä, vaikka tiedän, että jotain virheitä on voinut syntyä. Esimerkiksi kyselylomakkeen käyttäminen voi vähentää luotettavuutta, sillä en voi olla varma, ovatko kaikki vastaajat ymmärtäneet kysymyksen sillä tavalla, kun ajattelin

ne itse. Kysely testattiin ennen varsinaista levittämistä ja sen pohjalta sain muutamia kehitysideoita, joiden pohjalta korjasin kyselyä. Yritin myös tehdä kysymyksistä mahdollisimman helppoja, jotta kysymyksen väärinymmärtäminen ei voisi olla mahdollista. Kuitenkaan siitä en voi olla varma, koska en pääse jokaisen vastaajan mieleen sisälle.

Kyselyn levittäminen sosiaalisessa mediassa on varmasti myös riski tutkimuksen luotettavuuden kannalta, koska koskaan ei voi tietää vastaavatko kaikki juuri sillä tavalla kuin oikeasti ajattelevat asiasta vai vastaako joku huumorilla. Tutkimukseni aihe voi myös olla tunteita nostattava ja sen takia joku saattoi kiusallaan vastata ihan mitä sattuu. Luotettavuuteen vaikuttaa myös tutkimuksen otos, jonka pitäisi olla valittu perustellusti perusjoukosta kaikki ominaisuudet huomioon ottaen ja kooltaan tarpeeksi suuri (Vilkka 2007, 152). Omassa tutkimuksessani ei ollut etukäteen valittuja henkilöitä vastaamaan kyselyyn, vaan jokainen, joka näki kyselyn sosiaalisessa mediassa ja halusi vastata, sai vastata. Sain kaiken kaikkiaan 184 vastausta ja koen sen olevan ihan hyvä määrä. Kuitenkaan ei voida tietää edustivatko kyselyyn vastanneet henkilöt kaikkia Suomen nuoria aikuisia. Sillä jokaisella on erilaisia ominaisuuksia ja elämäntilanteita. Luultavasti eivät edusta ja tämä vaikuttaa varmasti tutkimuksen luotettavuuteen.

5 TUTKIMUSTULOKSET

Tässä kappaleessa perehdytään tutkimuksen tutkimustuloksiin. Tutkimus tehtiin Webropol-ohjelmaan luodulla kyselyllä anonyymisti. Kaikkiaan kyselyyn vastasi 184 nuorta aikuista. Kysymykset olivat pääosin vastausvaihtoehdollisia, mutta myös kokonaan avoimia kysymyksiä oli yksi. Vastausvaihtoehdoilla pyrin tekemään kyselystä mielekkäämmän vastata, sillä kokemukseni mukaan, jos kyselyssä on vain avoimia kysymyksiä, ei vastaaminen ole nopeaa ja mielekästä. Kuitenkin oli tärkeää, että vastaajilla oli mahdollisuus tuoda oma mielipiteensä esiin myös vastausvaihtoehdollisissa kysymyksissä, eikä vain valita lähimpänä omaa mielipidettä olevaa vastausta, jos se ei täysin vastaa omaa mielipidettä. Tästä syystä monessa kysymyksessä oli myös kohta, johon sai itse kirjoittaa vastauksen tai perustella sitä. Tutkimustulosten lukemista voi helpottaa, jos tutustuu ensin kyselyyn (LIITE 1).

5.1 Taustatiedot tutkimukseen osallistuneista

Tutkimukseen osallistui kaikkiaan 184 henkilöä, jotka olivat 18-29-vuotiaita nuoria aikuisia ympäri Suomen. Ikäjakauma oli melko tasainen ja vastaajia löytyi sekä naisista että miehistä. Suurin ikäryhmä vastaajista oli 22-25-vuotiaat, sillä heitä oli vastaajista noin 43 %. 18-21-vuotiaita oli vastaajista noin 34 % ja pienimpänä ikäryhmän edustajana oli 26-29-vuotiaat, joita osallistui tutkimukseen 23 % kaikista vastaajista. Sukupuolijakauma ei ollut yhtä tasainen kuin vastaajien ikäjakauma, koska vastaajista 91 % (n=169) oli naisia, 7 % (n=13) miehiä, 1 % (n=1) jotain muuta ja 1 % (n=1) ei halunnut kertoa sukupuoltaan. (TAULUKKO 1; TAULUKKO 2.)

TAULUKKO 1. Vastaajien ikäjakauma.

	n	%
18-21	62	33,7 %
22-25	79	42,93 %
26-29	43	23,37 %

TAULUKKO 2. Vastaajien sukupuolijakauma.

	n	%
Nainen	169	91,85 %
Mies	13	7,07 %
Joku muu	1	0,54 %
En halua kertoa	1	0,54 %

Suomessa on 21 maakuntaa ja vastaajia löli kaikista muista paitsi Ahvenanmaalta. Kaikista muista maakunnista oli tutkimukseen osallistuneita nuoria aikuisia. Vastauksia tuli eniten Uudeltamaalta 30 % (n=55), Pohjois-Pohjanmaalta 14 % (n=26), Varsinais-Suomesta 8 % (n=15), Pirkanmaalta 8 % (n=15), Keski-Suomesta 8 % (n=14) ja Pohjois-Savosta 7 % (n=13). Vähiten vastauksia saatiin Kymenlaaksosta 1 % (n=2), Keski-Pohjanmaalta 1 % (n=2), Satakunnasta 2 % (n=3), Kanta-Hämeestä 2 % (n=3), Päijät-Hämeestä 2 % (n=3), Etelä-Karjalasta 2 % (n=3), Pohjanmaalta 2 % (n=3) ja Kainuusta 2 % (n=3). (TAULUKKO 3.)

TAULUKKO 3. Vastaajien asuinpaikkakunta.

	n	%
Uusimaa	55	29,89 %
Varsinais-Suomi	15	8,15 %
Satakunta	3	1,63 %
Kanta-Häme	3	1,63 %
Pirkanmaa	15	8,15 %
Päijät-Häme	3	1,63 %
Kymenlaakso	2	1,09 %
Etelä-Karjala	3	1,63 %
Etelä-Savo	4	2,17 %
Pohjois-Savo	13	7,07 %
Pohjois-Karjala	9	4,89 %
Keski-Suomi	14	7,61 %
Etelä-Pohjanmaa	6	3,26 %
Pohjanmaa	3	1,63 %
Keski-Pohjanmaa	2	1,09 %
Pohjois-Pohjanmaa	26	14,13 %
Kainuu	3	1,63 %
Lappi	5	2,72 %
Ahvenanmaa	0	0 %

Tutkimukseen osallistuneista evankelis-luterilaiseen kirkkoon kuului 77 %, joka määrällisesti on 142 ihmistä. Johonkin muuhun uskontokuntaan kuului 1 % eli yksi henkilö vastanneista ja loput 22 % (n=41) tutkimukseen osallistuneista ei kuulunut vastaushetkellä mihinkään kirkkokuntaan. Näistä 41 nuoresta aikuisesta, jotka eivät kuuluneet kirkkoon, 40 henkilöä oli eronnut evankelis-luterilaisesta kirkosta ja 1 henkilö jostain muusta kirkkokunnasta. Kaiken kaikkiaan tutkimukseen osallistuneista nuorista 77 % (n=142) ei ole koskaan eronnut kirkosta, 22 % (n=40) oli eronnut evankelis-luterilaisesta kirkosta ja 1 % (n=1) oli eronnut jostain muusta uskontokunnasta. (KUVIO 1; KUVIO 2.)

KUVIO 1. Vastaajien kirkkoon kuulumisen.

KUVIO 2. Kirkosta eroaminen.

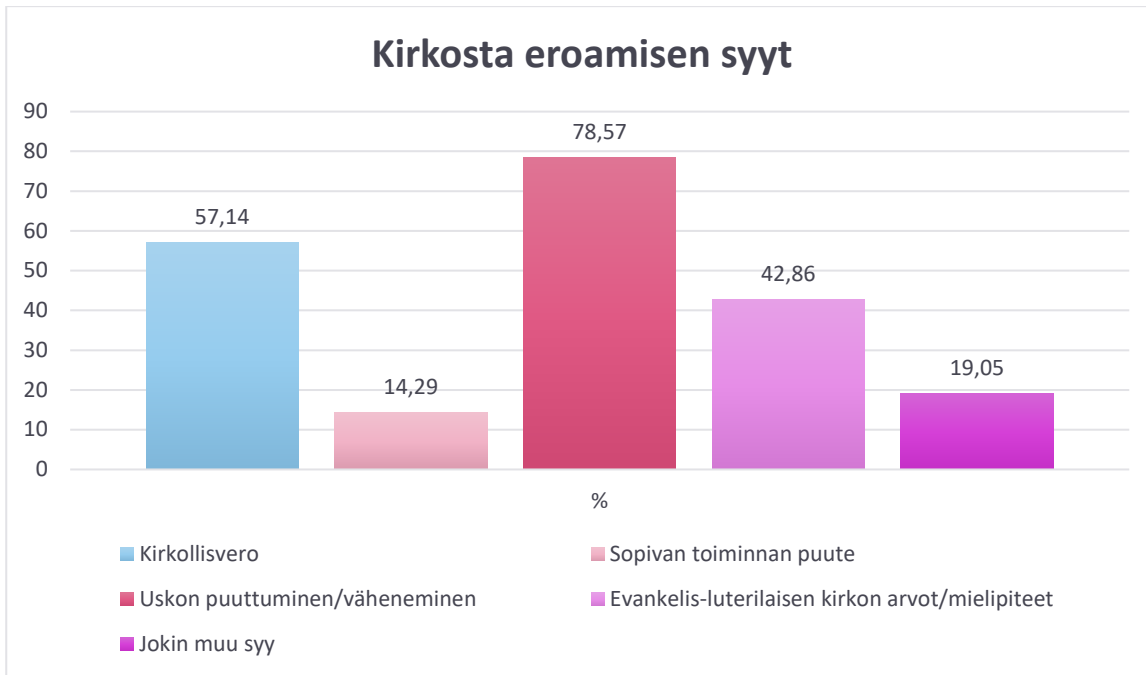
5.2 Evankelis-luterilaisesta kirkosta eroamisen syyt ja kirkon mahdolliset vaikutukset eroamispäätökseen

Tutkimukseen osallistuneista nuorista aikuisista siis yhteensä 40 henkilöä oli eronnut evankelis-luterilaisesta kirkosta (KUVIO 2). Syitä kirkosta eroamiselle on varmasti yhtä monta kuin eroajaa, mutta yhdistäviä tekijöitä on myös paljon. Kyselyssä oli mahdollista valita niin monta eroamiseen vaikuttanutta tekijää kuin itselle tuntui oikealta, koska usein päätöksiin on enemmän kuin vain yksi syy. Tutkimuksen kohderyhmän eroamisiin evankelis-luterilaisesta kirkosta oli vaikuttanut kaikkein eniten uskon puuttuminen tai väheneminen (78 %). 40 nuoresta aikuisesta 33 henkilöä nimesi uskon puuttumisen tai vähenemisen eroamisen syyksi. Se on valtava määrä, jos verrataan esimerkiksi toiseksi suurimpana vaikuttaneeseen tekijään eli kirkollisveroon (57 %), jonka nimesi kohderyhmästä 24 henkilöä. Kolmanneksi suurimpana vaikuttajana kohderyhmässä olivat evankelis-luterilaisen kirkon arvot ja mielipiteet (43 %), jotka olivat vaikuttaneet ainakin 18 nuoren eroamispäätökseen jollain tavalla. (KUVIO 3.)

Kirkollisveroa, uskon puuttumista tai vähenemistä sekä evankelis-luterilaisen kirkon arvoja ja mielipiteitä paljon vähemmän eroamispäätöksiin oli vaikuttanut sopivan toiminnan puute (14 %). Vain kuusi tutkimukseen osallistuneesta nuoresta aikuisesta nimesi tämän osaksi eroamisen syitä. Tämä saattaa johtua siitä, että jos uskon puuttuminen/väheneminen on suurena syynä, niin harvemmin nämä ei uskonnolliset henkilöt edes yrittävät hakeutua seurakunnan toimintaan mukaan. Suurin osa ei varmasti edes tiedä, minkälaista toimintaa seurakunnat järjestävät nuorille aikuisille. (KUVIO 3.)

Toiseksi vähiten eroamisiin vaikuttaneista syistä oli jotain muita kuin vaihtoehtoissa tuli esille (19 %). Kahdeksan henkilöä toi esille kirkosta eroamiselleen myös muita syitä kuin kirkollisveron, uskon puuttumisen/vähenemisen, sopivan toiminnan puutteen tai kirkon arvot ja mielipiteet. Näissä syissä ei ollut paljon yhteneväisyyttä. Yhdelle luterilainen teologia ei ollut enää oman uskon mukaista, toinen erosi kirkosta lapsena vanhempien mukana ja kolmas koki voitavansa uskoa ilman kirkkoakin. Seurakunnan keskeiset ristiriidat, uudelle paikkakunnalle muuttaminen ja kirkon kaukaisuus omasta elämästä nousevat myös esiin nuorten aikuisten vastauksissa. (KUVIO 3; TAULUKKO 4.)

Tämä tutkimus tuo esiin samoja syitä kirkosta eroamiselle kuin monessa muussakin tutkimuksessa on saatu selville. Niemelä on tutkinut kirkosta eronneita 18-39-vuotiaita pääkaupunkiseudun nuoria aikuisia vuonna 2004 ja hänen tutkimustuloksistaan ilmenee kirkosta eroamiselle aivan samanlaisia syitä kuin tämä tutkimus sai selville. Kirkon merkitys katoaa, kirkollisveroa ei haluta maksaa, kirkon päätökset ja kannanotot eivät sovi yhteen omien ajatusten kanssa tai muutetaan toiselle paikkakunnalle, eikä uskalleta osallistua siellä toimintaan samalla tavalla. (Niemelä 2006a, 188.) Syyt ovat siis suurimmalta osin samoja, vain hiukan eri sanamuodoissa kuin tutkimustuloksissani. Tästä huomaa myös sen, että kirkosta erotaan vielä tänä päivänäkin samoista syistä kuin 16-vuotta sitten, mikä on jokseenkin huolestuttavaa.

KUVIO 3. Kirkosta eroamisen syyt.

TAULUKKO 4. Avoimia vastauksia kirkosta eroamisen syihin.

Avoimet vastaukset

Jokin muu syy, mikä?	Luterilainen teologia ei ollut enää uskoni mukaista. Mm. kaste käsitykseni on muuttunut ja kuulun nykyään vapaakirkkoon.
Jokin muu syy, mikä?	Selvennän tähän: en ole eronnut, mutta suunnittelen eroavani
Jokin muu syy, mikä?	Vanhemmat erosivat kirkosta kun olin lapsi ja samalla minut otettiin pois seurakunnasta
Jokin muu syy, mikä?	En tarvitse seurakuntaa / kirkkoa uskoakseni johonkin
Jokin muu syy, mikä?	Muutin uudelle paikkakunnalle enkä halunnut kuulua heidän srk, enkä ole uskovaainen
Jokin muu syy, mikä?	Seurakunnan keskinäiset ristiriidat
Jokin muu syy, mikä?	Välillä tuli olo ettei kirkossa tiedetä oikein itsekään mihin uskotaan ja mistä on lähdetty
Jokin muu syy, mikä?	Kirkko ei läsnä omassa elämässä, joten siihen kuuluminen tuntui turhalta

Tutkimuksen yhtenä tutkimusongelmana oli voisiko kirkko vaikuttaa nuorten aikuisten eroamispäätöksiin. Kyselyssä ongelmaan etsittiin vastausta kyllä, ei, ehkä -asteikon kautta, koska koin sen olevan hyvä tämän kaltaiseen tutkimukseen. Vaihtoehtoina oli kirkosta eroamisen yleisimpiä syitä. Esimerkiksi kirkollisveron alentaminen vaikuttaa ja on ennenkin vai-

kuttanut, monen nuoren aikuisen kirkosta eroamispäätökseen. 14 % tutkimukseen osallistuneista koki, että kirkollisveroa alentamalla olisi voitu vaikuttaa heidän kirkostansa eroamiseen ja myös 14 % vastaajista koki, että sillä olisi ehkä voinut olla jotain vaikutusta. Kuitenkin 71 % oli sitä mieltä, että kirkollisveron alentaminen ei olisi hyödyttänyt mitään ja he olisivat silti eronneet kirkosta. (TAULUKKO 5.)

Nuorten aikuisten toiminnan lisääminen sai vielä huonomman vastaanoton, sillä kukaan tutkimukseen osallistuneista ei kokenut, että sillä olisi ollut mitään vaikutusta, ja vain 17 % ajatteli, että toiminnan lisääminen olisi ehkä voinut vaikuttaa. Kuitenkin 83 % vastanneista koki, että vaikka nuorille aikuisille olisi järjestetty enemmän toimintaa, ei sillä olisi ollut mitään merkitystä ja he olisivat silti eronneet aivan samalla tavalla. Evankelis-luterilaisen kirkon erilaisilla arvoilla ja mielipiteillä olisi tutkimuksen mukaan eniten eroamispäätöksiin vaikuttava tekijä, sillä vain 55 % vastanneista ei kokenut sen vaikuttavan yhtään. 17 % tutkimusryhmästä ajatteli, että jos arvot ja mielipiteet olisivat erilaiset, he eivät olisi eronneet ja jopa 29 % koki sen vaikuttavan ehkä positiivisesti eroamispäätöksen tekoon. (TAULUKKO 6.)

Tiiviimpi ja näkyvämpi yhteistyö oppilaitosten kanssa ei vakuuttanut tutkimukseen osallistuneita nuoria aikuisia. Jopa 90 % vastanneista kielsi sen mahdollisen vaikutuksen ja vain 2 % koki sillä olevan vaikutusta. Myöskään muita syitä, miten kirkko olisi voinut vaikuttaa eroamispäätökseen ei nostettu selvästi esille. Ainoa vastaus jotenkin muuten, miten? -kohtaan oli, että jos kirkkoon kuulumisesta hyötyisi jotenkin, olisi eroamispäätös ollut aivan toisenlainen. Kokonaisuutena jokaisen mahdollisen eroamispäätökseen vaikuttavan asian kohtalo oli kyselyn keskiarvon mukaan: ei vaikutusta. (TAULUKKO 5.)

Tutkimuksen antamista tuloksista voi huomata, että evankelis-luterilaisella kirkolla ei ole kovin paljon mahdollisuuksia vaikuttaa ainakaan tämän tutkimusryhmän kirkosta eroamiseen. Keskiarvoja seuraten mahdollisuudet vaikuttaa ovat olemattomat, mutta yksilöiden tasolla jotain mahdollisuuksia tuntuisi kuitenkin olevan. Kirkon mahdollisuus vaikuttaa on selvästi

kiinni ihmisestä ja ihmisen aiemmasta suhteesta kirkkoon. Kuitenkin kirkon arvoja ja mielipiteitä sekä kirkollisveroa voisi ehkä muuttaa enemmän nuorille aikuisille sopiviksi. Se voisi vaikuttaa nuorten aikuisten päätöksiin erota kirkosta. Kirkon ei tarvitsisi olla niin vanhoillinen ja jyrkkä mielipiteissään. Arvot tulevat raamatusta monien satojen vuosien takaa, mutta nyt on vuosi 2020. Jos halutaan vaikuttaa kirkosta eroamisiin nuorten aikuisten keskuudessa, on pikkuhiljaa pakko alkaa nykyaikaistua ja tulla tälle vuosisadalle. Koen, että evankelis-luterilaisella kirkolla olisi kuitenkin mahdollisuuksia vaikuttaa nuorten aikuisten kirkosta eroamiseen niin halutessaan.

TAULUKKO 5. Olisiko evankelis-luterilainen kirkko voinut vaikuttaa eroamispäätökseesi?

	Kyllä	Ehkä	Ei	Keskiarvo(mediaani)
Nuorten aikuisten toimintaa lisäämällä	0 %	16,67 %	83,33 %	2,83 (3)
Kirkollisveroa alentamalla	14,28 %	14,29 %	71,43 %	2,57 (3)
Erilaisilla arvoilla ja mielipiteillä	16,67 %	28,57 %	54,76 %	2,38 (3)
Tiiviimmällä ja näkyvämmällä yhteistyöllä oppilaitosten kanssa	2,38 %	7,14 %	90,48 %	2,88 (3)
Jotenkin muuten	2,7 %	5,41 %	91,89 %	2,89 (3)

Tutkimusryhmän kirkosta eronneista nuorista aikuisista jopa 44 % (n=18) voisi kuvitella liittyvänsä uudestaan evankelis-luterilaiseen kirkkoon. Vastajilla oli perusteluina monia erilaisia syitä mutta yleisimpiä olivat kummina toimiminen ja kirkollinen vihkiminen eli häät. Nämä tulivat esille hyvin monessa vastauksessa. Myös työ, hautapaikka ja omien lapsien saanti koetaan asioiksi, joiden kautta kirkkoon uudelleen liittyminen olisi ajankohtaista. Kahdessa vastauksessa tuli ilmi kirkollisveron vaikutus. Yksi henkilö vastasi, että voisi kuvitella ehkä liittyvänsä takaisin kirkon jäseneksi, kun rahatilanne on parempi, ja toinen voisi liittyä häiden ja kummiuden takia, jos kirkollisvero ei nouse liian korkeaksi. Vastauksissa tuli esiin myös, että jos kirkko suhtautuisi avoimemmin sukupuolivähemmistöihin, voisi takaisin liittymistä harmitella. Eräs vastaajista vastasi liittyneensä jo kirkkoon uudelleen, ja kirkon sanoman kannalta on hyvä, että yksi vastaajista koki myös myöhemmin uskon tulemisen mahdollisena syynä liittyä takaisin kirkon jäseneksi. (KUVIO 4; TAULUKKO 6.)

Vastaajien mielipiteet kirkkoon uudelleen liittymisestä oli varsin kahtiajakoiset, sillä 56 % (n=23) koki että ei voisi enää liittyä evankelis-luterilaisen kirkon jäseneksi uudelleen. Vaikka tämä ryhmä oli samaan kysymykseen kyllä -vastanneita suurempi, vastaajien äänet jakautuivat kuitenkin melko tasaisesti. Nuoret aikuiset, jotka kokivat uudelleen kirkkoon liittymisen mahdottomana, perustelivat ei -vastauksiaan hyvin samankaltaisesti. Suurimpina syinä vastauksiin olivat uskon puuttuminen ja uskonnon/uskon sekä kirkon tarpeettomaksi kokeminen. Esille nousivat myös ateismi, kristittyjen ristiriitaiset uskomukset sekä uskomisen mahdollisuuden ilman kirkko instituutiota uskon taustalla. (KUVIO 4; TAULUKKO 6.) Vastauksien perusteella voisi olettaa, että kovin monella tutkimukseen osallistuneella nuorella aikuisella ei varsinaisesti ole mitään kirkkoa vastaan, mutta uskon puuttuminen koetaan niin isona asiana uskonnollisen instituution toiminnassa ja periaatteissa, että mieluummin pysytään siitä loitolla.

KUVIO 4. Voisitko kuvitella liittyväsi joskus evankelis-luterilaiseen kirkkoon uudestaan?

TAULUKKO 6. Perustelut avointen vastausten kyllä, miksi? -kohtaan kysymyksessä voisitko kuvitella liittyväsi joskus evankelis-luterilaiseen kirkkoon uudestaan.

Avoimet vastaukset kohtaan: kyllä, miksi?

Ehkä sitten kun on parempi rahatilanne.

Jos saan lapsia ja haluan heille ristiäiset, tai jos puolisoni haluaisi kirkkohäät

Työn puolesta, mutta hengellisenä kotina en evl näe.

Häät ja kummin velvollisuus

Haluan naimisiin kirkossa ja kastaa mahdolliset tulevat lapset

Kirkkohäiden vuoksi

Jos minua pyydetään kummiksi, tai haluan mennä naimisiin kirkossa. Ehkä omien lasten saaminen voi muuttaa mielipidettä

Että voin mennä kirkossa naimisiin. Tai jos kirkollismenot ei muistuttaisi kulttia.

Olen jo liittynyt uudestaan kirkkoon

Jos ovat avoimempia/hyväksyvämpiä seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjä kohtaan.

Jos pääsen kummiksi

Kummius, perinteet, mahdollisuus kirkkohäihin

avioliitto ja hautapaikka

Jos joskus uskon.

Kummilapsen vuoksi ehkä?

Jos haluan kirkkohäät

Kirkkohäiden tai kummiksi tulemisen takia, jos kirkollisvero ei ole turhan korkea.

TAULUKKO 7. Perustelut avointen vastausten en, miksi? -kohtaan kysymyksessä voisitko kuvitella liittyväsi joskus evankelis-luterilaiseen kirkkoon uudestaan.

Avoimet vastaukset kohtaan: en, miksi?

En usko

Ei tunnu mitenkään omalta tutulta eikä kosketa minua millään tasolla

En usko mihinkään "ylempiin voimiim"

En koe tarvetta

En koe missään määrin tarpeelliseksi

Olen ateisti

En ole uskovainen enkä koskaan ollutkaan.

En usko jumalaan.

Koska en halua kuulua kirkkoon "tavan vuoksi", en usko

Koska en pidä järjestettyä uskontoa hyvänä asiana

En, kristityt ovat niin ristiriitaisia uskomuksissaan (lähimmäisenrakkaus vs erilaisuuden totaalinen hyväksymättömyys) etten ikinä voisi kuvitella kuuluvani mihinkään kristittyyn kirkkoon

En koe tarpeelliseksi "kuulua" tällaiseen toimintaan

En usko, enkä halua olla missään tekemisissä uskontojen tai uskonnollisten yhteisöjen kanssa. kanssa.

En näe syytä kuulua kirkkoon, uskoa voi ilman sitäkin.

Ei kiinnostusta, en usko.

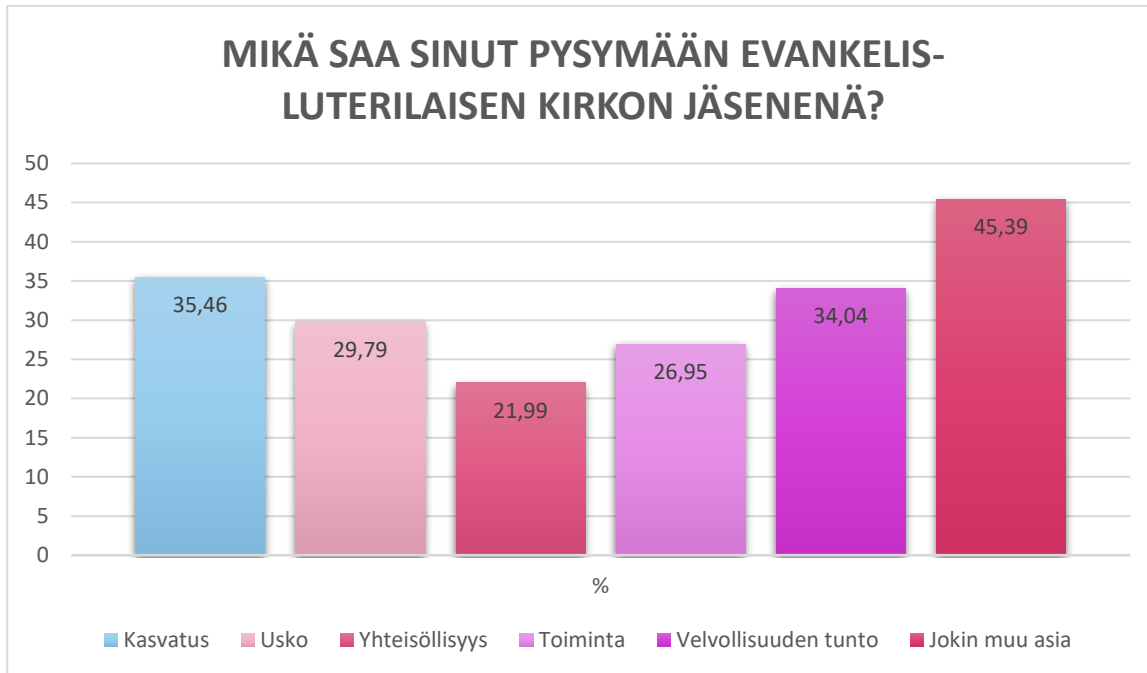
5.3 Kirkon jäsenyys ja nuorten aikuisten kaipaama vastine kirkon jäsenyydelle

Tutkimuksessa kysyttiin edelleen kirkkoon kuuluvilta nuorilta aikuisilta, mikä saa heidät pysymään evankelis-luterilaisen kirkon jäsenenä. Kysymyksessä oli mahdollisuus valita monta vastausvaihtoehtoa, koska usein kirkkoon ei kuuluta vain yhden syyn takia. Eniten ääniä vastausvaihtoehdoista keräsi kohta jokin muu asia, jonka valitsi 45 % (n=64) kirkkoon yhä kuuluvista nuorista aikuisista. Sen jälkeen suurimmat syyt kirkon jäsenenä pysymiselle olivat kasvatus 35 % (n=50), velvollisuuden tunto 34 % (n=48) ja usko 30 % (n=42). Vähiten nuorten aikuisten kirkkoon kuulumiseen vaikuttaa tämän tutkimuksen pohjalta toiminta 27 % (n=38) ja yhteisöllisyys 22 % (n=31), mutta prosenttiosuuksista voidaan huomata, että nekään ei ole vähäpätöisiä asioita tutkimukseen osallistuneille. Vastaajia tähän kysymykseen oli kaikkiaan 141 kappaletta, joten jopa yhteisöllisyyden vastanneet 31 henkilöä on melko iso määrä tässä tutkimusotoksessa. (KUVIO 5.)

Kohdan jokin muu asia, mikä? -vastaukset ovat kokonaisuudessaan liiteosiossa (LIITE 2). Vastauksia vertailtaessa nousee esiin huomattavaa yhdenmukaisuutta. Tapa, tottumus, ei syytä erota, kummius, kirkolliset juhlat, esimerkiksi avioliittoon vihkiminen ja oman lapsen kaste sekä kirkon tekemä hyväntekeväisyys ja tarjoama tuki ihmisille toistuvat vastauksissa lähes koko ajan. Myös vanhempien mielipide on enemmän kuin yhden henkilön syy kuulua kirkkoon. Toisaalta se on ymmärrettävää mutta toisaalta soisin jokaiselle ihmiselle oikeuden itse päättää kirkkoon kuulumisesta ilman, että omat vanhemmat loukkaantuvat siitä. Tärkeänä pidetään myös kirkon tekemää kolmannen sektorin työtä, sillä esimerkiksi lapsille ja nuorille järjestetty ohjelma mainittiin vastauksissa useammin kuin kerran.

Hämmentävän moni tutkimuksen osallistuneista vastasi myös, että ei jaksaa erota kirkosta tai ei ole saanut aikaiseksi erota. Eroaminen on nykypäivänä niin helppoa, koska sen voi tehdä omalta kotisohvalta, että luultavasti jos oikeasti haluisi kirkosta erota, sen varmasti tekisi. Ehkä näiden henkilöiden tuntemuksien taustalla vaikuttavat lisäksi muutkin syyt, jotka kuitenkin pitävät heidät kirkon jäseninä. Tämän kysymyksen vastauksista tuli sellainen olo, että monet

tutkimukseen vastanneet nuoret aikuiset arvostavat kirkon ja seurakuntien tekemää työtä ihmisten hyväksi. Kirkkoon kuulumisen ei ehkä niin monelle ole uskon asia, mutta on hienoa, että siitä huolimatta halutaan tukea kirkon toimintaa.

KUVIO 5. Syyt pysyä evankelis-luterilaisen kirkon jäsenenä.

Yhtenä tämän opinnäytetyön tutkimusongelmista oli, että mitä nuoret aikuiset haluaisivat saada seurakunnalta. Tätä ryhdyttiin tutkimaan ”Minkälaista vastinetta nuoret aikuiset kaipaisivat seurakunnalta maksaessaan kirkollisveroa ja ollessaan jäseniä?” -kysymyksen kautta. Kysymykseen ei annettu minkäänlaisia vastausvaihtoehtoja, vaan tutkimukseen osallistuneiden piti vastata kysymykseen avoimena kysymyksenä, ilman suuntaa antavia vaihtoehtoja, juuri niin kuin itse asian kokevat. Avoimiin vastauksiin voi tutustua kokonaisuudessaan liiteosiossa, sillä liite 3 esittelee kaikki tutkimukseen osallistuneiden nuorten aikuisten vastaukset tähän kysymykseen. Esittelen osan keskeisimmistä vastauksista seuraavien avointen vastausten avulla.

Nuoret aikuiset ovat yksilöitä ja siksi jokainen kokee eri tavalla sen, mitä haluaa saada seurakunnalta ollessaan kirkon jäsen. Vaikka vastauksia oli paljon erilaisia, on niissä silti huomattavissa jotain samankaltaisuuden piirteitä. Useat tutkimukseen osallistuneista nuorista aikuisista kokivat haluavansa kirkon jäsenyyden vastineeksi enemmän omalle ikäryhmälleen sopivaa toimintaa. Halutaan mielekästä ilmaista tekemistä, tapahtumia ja harrastuksia. Halutaan paikka, missä myös nuoret aikuiset voisivat viettää aikaa ja kokoontua kavereiden kanssa yhteen. Nuoret aikuiset kaipaavat myös yhteisöllisyyttä ja sitä on hyvin vaikeaa luoda ja kokea, jos seurakunnat eivät tarjoa kyseiselle ikäluokalle mitään ohjelmaa. Heille tärkeää on tulla hyväksytyksi omana itsenään ja olla osa ryhmää.

Enemmän toimintaa nuorille aikuisille. Ymmärrettävästi sitä voi olla vaikea saada käyntiin, mutta ei pitäisi luovuttaa heti.

No olisi mukava jos niitä rahoja jarttaisiin myös nuorten aikuisten toimintaan ja pyrittäisiin kehittämään sitä niin että siellä olisi ihmisiä mukana.

Toki ihan vaan tapahtumat nuorille aikuisille voisivat olla kivoja mutta ehkä rennompina, ei niin kirkollista ja vakavaa. Kahvitteluja, kohtaamisia yms.

Yhteisöllisyyttä, keskustelukumppaneita.

Normaalin ryhmän johon kuulua ja tehdä asioita ilman isoa pelkoa tai syyttelyä.

Sopivan toiminnan lisäämisen lisäksi monet alleviivaavat myös auttamista sekä tukemista elämän eri ikävaiheissa ja elämäntilanteissa. Seurakunnat auttavat päivittäin monia ihmisiä, mutta tutkimukseen osallistuneet nuoret aikuiset kokivat, että nuorille aikuisille tukea ja apua ei ole ehkä tarpeeksi saatavilla tai vaikka olisi ei se tavoita kaikkia apua tarvitsevia tarpeeksi hyvin. Jos ei ole osallistunut juurikaan seurakunnan toimintaan, voi haastetta tuoda jo se, että kaikki eivät välttämättä tiedä, mitä kaikkea seurakunnat tarjoavat. Kun ei kuulu mukaan toimintaan, yhteyden ottaminen voi olla vaikeaa, kun apua tarvitsisi. Apua varmasti saa, jos uskaltaa vaan olla yhteydessä ja sitä pyytää. Vaikka seurakunnat tarjoavat laajasti apua erilaisiin elämäntilanteisiin, ei lisätuesta haittaakaan olisi.

Tukea ja kuunteleva aikuista. Esimerkiksi tilanteessa jossa nuori muuttaa opiskelemaan toiseen kaupunkiin/toisen seurakunnan alueelle. Itse olisin kaivannut tietoa seurakunnan nuorille aikuisille suunnatusta toiminnasta uudella paikkakunnalla. Tuntui ettei löytänyt omaa paikkaansa joten monet syyt johtivat kirkosta eroamiseen ja seurakunnan toiminnasta pois jäämiseen.

Ehkä enemmän apua arjessa, muutakin siis kuin saarnaa sunnuntaina. Ehkä keskusteluapua yms.

Mahdollisesti keskusteluapua syrjäytyneille/mielenterveysongelmallisille nuorille aikuisille.

Muutama vastanneista koki, että ei tarvitse kirkolta mitään vastinetta jäsenyydelleen. Vastauksissa mainittiin myös kirkon vastineen olevan hyvä sellaisena kuin se nyt on. Henkilöille tärkeintä on, että maksamalla kirkollisveroa hän tukee kirkon muiden ihmisten hyväksi tekemää työtä ja tekee sitä kautta ikään kuin hyväntekeväisyyttä, vaikka hän itse ei ole hengellinen eikä osallistu seurakuntien toimintaan. Koetaan myös kirkon tarjoaman toiminnan ja palveluiden olevan tarpeeksi hyvää vastinetta kirkollisveron maksamisesta.

En pysty puhumaan muiden nuorien puolesta, mutta koen saavani tarpeeksi vastinetta seurakunnan toteuttaman toiminnan myötä. Seurakunta auttaa vähempiosaisia, järjestää lapsille kerhoja ja hoitaa hautausmaita kirkollisverolla. Vaikka en seurakunnan palveluita itse juurikaan käytä, koen, että kirkollisveroa maksamalla autan muita ja se on riittävä vastine.

En tarvitse mitään.

Toivon, että kirkollisvero hyödynnetään tukea ja apua tarvitsevien eduksi, sekä seurakunnan toiminnan järjestämiseksi. Itse en tällä hetkellä käy missään seurakunnan toiminnassa, mutta toivon etenkin nuorille ja varhaisnuorille järjestettävän leirejä, kerhoja, tiloja yms. Samoin toimintaa yksinäisille iäkkäille. Muuta vastinetta en itse kaipaa, enkä osaa kommentoida muiden puolesta.

Hyväntekeväisyys, ajattelen diakoniatyötä ja veronmaksua tapana tehdä hyväntekeväisyyttä.

Tutkimuksessa kävi ilmi myös, että nuorten aikuisten mielestä kirkollisveron käyttötarkoitukset pitäisi tuoda avoimesti ja julkisesti esille. Lisäksi kirkkoon kuulumisen etuja voisi mainostaa enemmän, sillä kaikki eivät varmasti tiedä niistä, varsinkaan jos ei ole esimerkiksi käynyt rippikoulua. Muutama tutkimukseen osallistunut nuori aikuinen koki myös, että kirkollisveron tulisi kattaa hautauskulut, koska sitä maksetaan usein läpi elämän ja monien vuosien aikana summa nousee suureksi. Miksi siis hautauksesta joutuu maksamaan vielä erikseen?

Ehkä enemmän tietoa kirkkoon kuulumisen eduista, esim isosena toimimisesta, kummina toimimisesta jne. Itsekin sain tietää vasta 19-vuotiaana että kummina voi toimia vain kirkkoon kuuluva.

Avoimuutta. Tuskin kukaan tuttuni, saatikka minä itse, tietää mihin kirkollisvero oikeasti menee. Kukaan tuskin haluaa maksaa hirveitä summia tietämättä, mihin rahat käytetään.

No kyl jos ikänsä kirkollisveroa maksaa, niin avioliittoon vihkiminen ja hautaan siunaaminen pitäisi kuulua siihen hintaan ympäri suomen.

Että kuoleman tullen siitä olisi jotain hyötyä, kirkon vuokraus maksaa, hautapaikka maksaa. Kirkollisveron pitäisi kattaa kyllä nuo kulut.

Muutamista tutkimukseen osallistuneiden nuorten aikuisten vastuksista nousi esiin myös kirkon vanhanaikaisuus ja vanhanaikaiset arvot. Kirkolta haluttaisiin suvaitsevaisuutta ja ymmärrystä, varsinkin seksuaalivähemmistöjä kohtaan. Ahdasmielinen ja tuomitseva ympäristö ei houkuttele. Kirkon sanoma lähimmäisen rakkaudesta ja suvaitsevaisuudesta ei toteudu, jos kaikkia ei hyväksytä sellaisina kuin he ovat. Kirkon arvomaailman pitäisi kehittyä muun maailman mukana eikä jämähtää menneisyyteen.

Kirkko on nykymaailmassa henkäys menneisyydestä. Kyse ei ole siitä, ettei kirkkoa arvoستettäisi, kyse on siitä, että uskontojen merkitys länsimaisessa yhteiskunnassa vähentyy koko ajan. Nuorella ihmisellä ei ole kirkkohäiden tai ristiäisten lisäksi syytä kuulua kirkkoon. Itse kuulun kirkkoon, koska tiedän sen tekevän tärkeää työtä lasten ja nuorten hyväksi kotimaassa.

Aineellisen vastineen sijasta käsitykset seksuaalivähemmistöistä ja jokaiselle omanlaisesta elämästä voisi päivittää tälle vuosituhannelle.

Kirkko ei tunnu omalta, koska tuntuu, että se ei ihan vastaa nykyaikaa. Ahdasmielisyys ja tuomitsemisen työntävät luotaan. Lisäksi kirkko ja sen sanoma eivät tunnu kovin johdonmukaisilta esim suvaitsevaisuuden kannalta.

Yhdessä vastauksessa tuli esiin myös kirkollinen puoli, kun vastaaja koki haluavansa evan-
liumeja. Muuten toiveet kirkollisveron vastineelle eivät olleet kovinkaan uskonnollisia. Voi-
daan siis päätellä, että tutkimukseen osallistuneille nuorille aikuisille kirkossa ja seurakun-
nassa ei ehkä ole tärkeintä uskonnollisuus vaan kaikki muu työ, mitä siellä tehdään muiden
ihmisten hyväksi. Monet nuoret aikuiset haluavat hyötyä itse jotain siitä, että maksavat pal-
koistaan kirkollisveroa ja se on ihan inhimillistä, koska miksi haluaisi maksaa jostain, mitä ei
koe itse hyväksi tai sopivaksi sellaisenaan.

*Valitettavasti omalla kohdallani ei mitään, sillä kyseessä on moraalinen periaate - miksi
kuulua johonkin mihin ei usko. Enhän kuulu saksanpaimenkoirien yhdistykseenkään,
koska minulla ei ole saksanpaimenkoiraa.*

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkimuksen myötä sain kattavasti erilaisia vastauksia tutkimusongelmiini. Vastaukset eivät ole aivan yksiselitteisiä, mutta eivät ole tutkimusongelmatkaan. Tutkimusongelmat olivat hyvin laajoja kokonaisuuksia, minkä vuoksi myös tutkimus tulokset ja niiden pohjalta tehdyt johtopäätökset edellyttivät tutkimukseen osallistuneiden nuorten aikuisten vastausten tulkin-
taa ja analysointia laajassa kuvassa. Tutkimusongelmiin ei siis ole olemassakaan suoria yksiselitteisiä vastauksia, mutta tutkimusotoksen avulla saatiin suuntaa antavat ja tähän ryhmään pätevät vastaukset.

Ensimmäinen tutkimusongelmani oli ”Miksi nuoret aikuiset eroavat kirkosta?”. Tutkimukseen osallistuneiden nuorten aikuisten kirkosta eroamisen suurimmat syyt olivat uskon puuttuminen/väheneminen, kirkollisvero sekä evankelis-luterilaisen kirkon arvot ja mielipiteet. Muutama tutkimuksen nuorista aikuisista, nimesi syyksi myös sopivan toiminnan puutteen ja henkilökohtaiset syyt. Tuloksista voidaan huomata, että kirkosta eroamiseen vaikuttaa jokaisen henkilön oma mielipide ja tuntemus asiasta, eikä vastauksia voida niputtaa tiettyyn muottiin, sillä nuorten aikuisten kirkosta eroamisen syitä on yhtä monta kuin kirkosta eronneita nuoria aikuisia. Kysymykseen ei siis ole olemassa yksiselitteistä vastausta. Kuitenkin tutkimustulokset olivat hyvin samankaltaisia kuin kirkosta eroamisesta tehdyissä tutkimuksissa yleensäkin. Kirkollisvero, uskon puuttuminen/väheneminen ja kirkon arvot/mielipiteet vaikuttavat selvästi monen ihmisen, erityisesti nuorten aikuisten kirkosta eroamisiin.

Toinen tutkimusongelmani oli ”Voisiko nuorten aikuisten kirkosta eroamiseen vaikuttaa jollain tavalla?”. Tutkimustulokset kertovat, että evankelis-luterilaisen kirkon mahdollisuudet vaikuttaa nuorten aikuisten eroamisiin ovat hyvin heikot. Yksilöllisellä tasolla mahdollisuuksia on, mutta laajemmin ne ovat aika olemattomat. Kuitenkin muutos alkaa yksilö tasolta, joka johtaa laajempiin kokonaisuuksiin. Tästä voimme päätellä, että ainakin kirkon kannattaisi yrittää tehdä asialle jotain. On totta, että monen kirkosta eronneen nuoren aikuisen syy eroon on

uskon puuttuminen ja sille kirkon on hankala edes yrittää tehdä mitään, mutta esimerkiksi kirkollisveroon sekä kirkon arvoihin ja mielipiteisiin, jotka olivat toisiksi yleisimpiä eroamiseen johtavia syitä, kirkolla voisi olla mahdollisuus vaikuttaa. Kirkko voisi esimerkiksi laskea kirkollisveroa nuorille aikuisille.

Kolmas tutkimusongelmani oli ”Mitä nuoret aikuiset haluaisivat saada seurakunnasta?”. Tutkimusongelmana kysymys on hyvin laaja ja siihen on mahdotonta saada yksiselitteistä vastausta. Kuitenkin tutkimus toi esiin tiettyjä piirteitä, joita nuoret aikuiset kokevat haluavansa kirkon jäsenyydeltä vastineeksi. Nuorille aikuisille on tärkeää kirkon tekemä kolmannen sektorin työ ja hyvän tekeminen ihmisten hyväksi. He haluaisivat kirkolta rehellisyyttä kirkollisveroa koskevissa asioissa. Esiin nousi myös nuorten aikuisten toiminta, jota ei tällä hetkellä juurikaan järjestetä. Myös konservatiivisten arvojen ja mielipiteiden pitäisi pikku hiljaa päivittyä enemmän 2000-luvulle, jotta ne vastaisivat nykypäivää. Kokonaisuutena nuoret aikuiset haluaisivat saada heille sopivaa vastinetta kirkon jäsenyydeltä, mikä on ymmärrettävää. Kuukaan ei mielellään kuulu mihinkään, missä ei ole heille toimintaa tai toimintaa ohjaa suvaitsematon ja konservatiivinen omien arvojen kanssa ristiriidassa oleva linja.

7 POHDINTA

Koen, että tutkimukseni onnistui vastaamaan tutkimusongelmiin, vaikka vastaukset eivät olleetkaan yksiselitteisiä. Tutkimuksen valossa nuoret aikuiset ja kirkko ovat ehkä kasvaneet vähän erilleen ajan saatossa, mutta koen, että tilanne ei ole ihan toivoton. Kirkon tulisi kuunnella nuoria ja antaa puheenvuoroja juuri nuorille aikuisille. Heidän tulisi selvittää, mikä ajaa nuoret aikuiset eroamaan kirkosta ja kaikesta huolimatta yrittää vaikuttaa eroamisiin niitä vähentävästi. Nuoret aikuiset ovat jo vuosikymmenten ajan olleet tilastollisesti eniten kirkosta eroava ikäryhmä. Miten kirkko ja seurakunnat ovat reagoineet? Nähdäkseni ei mitenkään. Siksi tämän kaltaiset tutkimukset ovat mielestäni tärkeitä ja niiden pitäisi olla osa kirkon tulevaisuutta. Tietenkään tutkimustulokset eivät voi edustaa koko ikäryhmää, sillä jokainen ikäryhmän jäsen ei tietenkään osallistu. Kuitenkin tuloksista saa yleistä käsitystä ja peilauspintaa sille, mitä nuoret aikuiset ajattelevat kirkosta ja siihen kuulumisesta.

Tutkimuksen kirjoittaminen herätti pohtimaan monia asioita, joista yksi on se, miksi kirkko on nykypäivänäkin vielä niin vanhanaikainen. Elämme vuotta 2020 mutta tuntuu että kirkko ei ole päivittynyt vielä edes 2000-luvulle. Konservatiiviset arvot, urautuneet tavat ja jäykkä ilmapiiiri eivät oikein istu nykymaailmaan, varsinkaan jos sitä katsoo nuoren aikuisen silmin. Kirkon pitäisi uudistua maailman mukana. En tarkoita, että kirkon pitäisi muuttaa esimerkiksi perimmäistä sanomaansa, mutta ei kuitenkaan riitä, että esimerkiksi naiset saavat vihdoin olla pappeja, vaan tarvitaan enemmän. Siksi toivon, että jos joku kirkon työntekijä lukee tämän tutkimuksen, voisi hän saada ehkä vinkkejä tai ainakin motivaatiota asiaa kohtaan. Nuoret aikuiset ovat tärkeä osa kirkkoa, koska he ovat sen tulevaisuus, ja jos eroaminen jatkuu tätä tahtia, ei kirkolla kohta ole enää ketään, joka monien vuosikymmenten päästä jatkaisi sen toimintaa, jos uudistumista ei tapahdu.

Opinnäytetyö on koko opiskeluaikani tuntunut mahdottomalta. Aina siitä puhuttaessa on alkanut ahdistaa, sillä aiheen keksiminen oli niin hankalaa varsinkin, kun työn aiheen piti olla

jollain tasolla kirkollinen. Kirkollinen puoli ei kuitenkaan ole kiinnostanut minua ensimmäisen opiskeluvuoden jälkeen. Olin päättänyt tehdä tutkimuksen jo ennen lopullisen aiheen keksimistä. Viime vuosina moni nuori aikuinen lähipiirissäni on eronnut kirkosta ja siitä idea pikkuhiljaa alkoi syntyä. Koen tutkimuksen olleen hyvä vaihtoehto omaa opinnäytetyötäni ajatellen, sillä se on mahdollistanut työn tekemisen omassa tahdissa. Pystyin hoitamaan ensin kaikki muut opintojaksot pois alta ja sitten syventyä rauhassa vain opinnäytetyön tekemiseen.

Prosessin alettua työ ei tuntunut enää ollenkaan niin suurelta haasteelta ja olenkin yllättynyt siitä, kuinka kivuttomasti sain tehtyä työn, vain muutamassa kuukaudessa. Totta kai työssä ja sen tekemisprosessissa olisi myös parantamisen varaa. Esimerkiksi lähdeaineistoon ja koko tutkimusprosessiin olisi kannattanut tutustua ennen kyselyn tekemistä. Lisäksi aikataulutaminen olisi voinut olla parempaa ja omassa aikataulussa pitäisi voida pysyä, koska välillä oli kahdenkin viikon taukoja, jolloin en edes avannut koko työtä, vaikka olin niin suunnitellut tekeväni. Kuitenkin kokonaisuutena olen tyytyväinen työhön ja voin ylpeästi seistä sen takana, mitä olen tehnyt. Varsinkin se, että tutkimus vastaa tutkimusongelmiini, on suurin ylpeyden aiheeni. Istumalihaksia ja viitseliäisyyttä työn tekeminen on totta kai vaatinut, mutta kaikista ylpein olen siitä, että sain sen tehtyä. Ei se hauskaa ollut, mutta ainakin se on nyt valmis!

LÄHTEET

- Eroakirkosta.fi. 2020. Kirkosta eroaminen. Saatavissa: <https://eroakirkosta.fi/dynamic/index.php/eroakirkosta>. Viitattu 5.10.2020.
- Eroakirkosta.fi. 2008. Eroakirkosta.fi syntyy. Saatavissa: <https://eroakirkosta.fi/media/taustatietoa/eroakirkostahistoria.html>. Viitattu 5.10.2020.
- Eroakirkosta.fi. 2005. Kirkosta eroamisen historia 1923-2005 – lainsäädäntö on kirkon paras kaveri ja pahin vihollinen. Saatavissa: <https://eroakirkosta.fi/dynamic/index.php/media/taustatietoa/erohistoria.txt>. Viitattu 6.10.2020.
- Hauta-aho, H. & Tornivaara, S. 2009. Kirkosta kiinni! Helsinki: Kirjapaja.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2010. Tutki ja kirjoita. 15.-16. painos. Hämeenlinna: Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Juusela, P. 2019. Vauvoja kastetaan enemmän kuin kastetilastot kertovat – jos toinen vanhemmista ei kuulu kirkkoon, lapsi jää usein kastamatta. Kirkko ja kaupunki. Saatavissa: <https://www.kirkkojakaupunki.fi/-/vauvoja-kastetaan-enemman-kuin-kastetilastot-kertovat-jos-toinen-vanhemmista-ei-kuulu-kirkkoon-lapsi-jaa-usein-kastamatta#35eaedf9>. Viitattu 1.10.2020.
- Jyväskylän J. 2012. Kirkossa olen siellä, mihin kuulun. Teoksessa Pätsi, M. (toim.) Siksi kuulun kirkkoon. Helsinki: Kirjapaja, 29-31.
- Lipasti, R. 2012. Siksi kirkko. Teoksessa Pätsi, M. (toim.) Siksi kuulun kirkkoon. Helsinki: Kirjapaja, 23-27.
- Kananen, J. 2008. Kvali. Kvalitatiivisen tutkimuksen teoria ja käytänteet. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja 93. Jyväskylä: Jyväskylän Yliopistopaino.
- Kananen, J. 2011. Kvantti. Kvantitatiivisen opinnäytetyön kirjoittamisen käytännön opas. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja 118. Tampere: Tampereen Yliopistopaino Oy.
- Kananen, J. 2015. Opinnäytetyön kirjoittajan opas. Näin kirjoitat opinnäytetyön tai pro gradun alusta loppuun. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja 202. Jyväskylä: Suomen Yliopistopaino Oy.

Kääriäinen, K. 2003. Teorioita uskonnon ja yhteiskunnan muutoksesta. Teoksessa Kääriäinen, K., Niemelä, K. & Ketola, K. (toim.) *Moderni kirkkokansa. Suomalaisten uskonnollisuus uudella vuosituhanalla*. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 82. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy, 87-121.

Kääriäinen, K., Niemelä, K. & Ketola, K. 2003. Maallistuuko Suomi? Teoksessa Kääriäinen, K., Niemelä, K. & Ketola, K. (toim.) *Moderni kirkkokansa. Suomalaisten uskonnollisuus uudella vuosituhanalla*. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 82. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy, 253-261.

Mikkola, T. 2006. Jäsenyyden rajalla – Mikä kirkossa vieraannuttaa? Mikä vetoaa? Teoksessa Mikkola, T., Niemelä, K. & Petterson, J. (toim.) *Urbaani usko. Nuoret aikuiset, usko ja kirkko*. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 96. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus, 192-249.

Niemelä, K. 2003a. Suomalaisten sitoutuminen uskonnollisiin yhdyskuntiin. Teoksessa Kääriäinen, K., Niemelä, K. & Ketola, K. (toim.) *Moderni kirkkokansa. Suomalaisten uskonnollisuus uudella vuosituhanalla*. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 82. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy, 122-147.

Niemelä, K. 2003b. Uskonnonharjoitus. Teoksessa Kääriäinen, K., Niemelä, K. & Ketola, K. (toim.) *Moderni kirkkokansa. Suomalaisten uskonnollisuus uudella vuosituhanalla*. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 82. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy, 165-186.

Niemelä, K. 2003c. Uskonnollisuus eri väestöryhmissä. Teoksessa Kääriäinen, K., Niemelä, K. & Ketola, K. (toim.) *Moderni kirkkokansa. Suomalaisten uskonnollisuus uudella vuosituhanalla*. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 82. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy, 187-220.

Niemelä, K. 2006a. Vieraantunut vai pettynyt? Kirkosta eroamisen syyt Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 95. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.

Niemelä, K. 2006b. Nuorten aikuisten suhde kirkkoon. Teoksessa Mikkola, T., Niemelä, K. & Petterson, J. (toim.) *Urbaani usko. Nuoret aikuiset, usko ja kirkko*. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 96. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus, 43-65.

Nuorisolaki. 1285/2016. Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285>. Viitattu 7.10.2020.

Saukko, O. 2012. Uskovien ja uskoaan etsivien yhteisö. Teoksessa Pätsi, M. (toim.) *Siksi kuulun kirkkoon*. Helsinki: Kirjapaja, 15-18.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko. 2020a. Kirkkoon liittyminen. Saatavissa: <https://evl.fi/tietoa-kirkosta/jaseninfo/liity-kirkkoon>. Viitattu 30.9.2020.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko. 2020b. Kirkon tilastot. Saatavissa: <https://www.kirkon-tilastot.fi/>. Viitattu 1.10.2020.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko. 2020c. Tervetuloa kasteelle. Kaste kaiken ikäisille. Saatavissa: <https://evl.fi/perhejuhlat/ristiaiset/luterilainen-kirkko-kastaa-kaikenikaisia>. Viitattu 1.10.2020.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko. 2020d. Mitä kirkon jäsen saa? Saatavissa: <https://evl.fi/tietoa-kirkosta/jaseninfo/mita-kirkon-jasen-saa>. Viitattu 1.10.2020.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko. 2020e. Kirkon jäsenyys. Saatavissa: <https://evl.fi/tietoa-kirkosta/tilastotietoa/jasenet>. Viitattu 5.10.2020.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko. 2020f. Seurakuntien toiminta. Saatavissa: <https://evl.fi/tietoa-kirkosta/kirkon-organisaatio/seurakunnat/toiminta>. Viitattu 5.10.2020.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko. 2020g. Kirkosta eroaminen. Saatavissa: <https://evl.fi/tietoa-kirkosta/jaseninfo/liity-kirkkoon/kirkosta-eroaminen>. Viitattu 5.10.2020.

Uskonnonvapauslaki. 6.6.2003/453. Saatavissa: <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030453>. Viitattu 5.10.2020.

Vilkka, H. 2007. Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

NUORTEN AIKUISTEN KIRKKOON KULUMINEN -kysely

Moikka, opiskelen yhteisöpedagogi, kirkon nuorisotyönohjaajaksi Centria-ammattikorkeakoulussa. Opinnäytetyössäni tutkin 18-29-vuotiaiden nuorten aikuisten evankelisluterilaiseen kirkkoon kuulumista. Minua kiinnostaa, miksi nuoret aikuiset eroavat kirkosta ja mitä syitä eroamisen taustalla on. Tarkoituksena on pohtia myös mitä seurakunta/kirkko voisi tehdä estääkseen nuorten aikuisten kirkosta eroamista.

Kyselyyn vastataan anonyymisti ja vastauksia käytetään ainoastaan opinnäytetyöni tutkimuksessa, valmis työ tulee Theseus-tietokantaan.

Vastaamiseen menee vain muutama minuutti. Kysely on auki kaksi viikko eli vastausaikaa on 6.10.2020 asti.

Kyselyn lopuksi muistathan painaa lähetä nappia, jotta vastauksesi tallentuvat.

Mikäli sinulla on kysyttävää opinnäytetyöstäni, voit ottaa yhteyttä sähköpostitse olga.korhonen@centria.fi.

Kiitos jo etukäteen jokaiselle vastaajalle :)

Olga Korhonen

Perustiedot

1. Ikä?

- 18-21
- 22-25
- 26-29

2. Sukupuoli

- Nainen
- Mies
- Joku muu
- En halua kertoa

3. Asuinpaikka?

- Uusimaa
- Varsinais-Suomi
- Satakunta
- Kanta-Häme
- Pirkanmaa
- Päijät-Häme
- Kymenlaakso
- Etelä-Karjala
- Etelä-Savo
- Pohjois-Savo
- Pohjois-Karjala
- Keski-Suomi
- Etelä-Pohjanmaa
- Pohjanmaa
- Keski-Pohjanmaa
- Pohjois-Pohjanmaa
- Kainuu
- Lappi
- Ahvenanmaa

4. Kuulutko kirkkoon?

- Kyllä, Evankelisluterilaiseen kirkkoon
- Kyllä, johonkin muuhun (voit siirtyä kyselyn loppuun)
- En

5. Oletko eronnut kirkosta?
- Kyllä, Evankelisluterilaisesta kirkosta
  - Kyllä, jostain muusta kirkkokunnasta (voit siirtyä kyselyn loppuun
  - En (voit siirtyä kysymykseen numero 9)
6. Miksi olet eronnut evankelisluterilaisesta kirkosta? (Voit valita monta vaihtoehtoa)
- Kirkollisvero
  - Sopivan toiminnan puute
  - Uskon puuttuminen/vähentyminen
  - Evankelisluterilaisen kirkon arvot ja mielipiteet
  - Jokin muu syy, mikä? _____
7. Olisiko evankelisluterilainen kirkko voinut vaikuttaa eroamispäätökseesi?
	Kyllä	Ehkä	Ei
Nuorten aikuisten toimintaa lisäämällä	☐	☐	☐
Kirkollisveroa alentamalla	☐	☐	☐
Erilaisilla arvoilla ja mielipiteillä	☐	☐	☐
Tiiviimmällä ja näkyvämmällä yhteistyöllä oppilaitosten kanssa	☐	☐	☐
Jotenkin muuten, miten? _____	☐	☐	☐
8. Voitko kuvitella liittyväsi Evankelisluterilaiseen kirkkoon joskus uudestaan?
- Kyllä, miksi? _____
  - En, miksi? _____
9. Jos yhä kuulut Evankelisluterilaiseen kirkkoon, mikä saa sinut pysymään jäsenenä?
(Voit valita monta vaihtoehtoa)
- Kasvatus
  - Usko
  - Yhteisöllisyys
  - Toiminta
  - Velvollisuuden tunto
  - Jokin muu asia, mikä? _____
10. Minkälaista vastinetta nuoret aikuiset kaipaavat seurakunnalta maksaessaan kirkollis-
veroja ja ollessaan jäseniä?
- _____
- _____

Jos yhä kuulut evankelis-luterilaiseen kirkkoon, mikä saa sinut pysymään jäsenenä? -kysymyksen avoimet vastaukset.

Työt

Noku helppo tapa päästä vaikuttamaan ja kirkko suomessa yks iso avun tarjoaja ja aina ensimmäisenä kriisitilanteessa kutsuttuna

Tapa, "miksi ei" -ajatus

Kirkon juhlat eli häät ja kaste

kirkko häät

en tiää :D

Se että pystyn toimimaan kummitätinä ja tulevaisuudessa menemään naimisiin kirkossa. Kirkkoon kuuluminen on tavallaan vain jäänyt tavaksi kasvatuksen ja tottumuksen kautta.

En osaa sanoa. En ole aivan varma, mihin uskon. Toivoisin pääseväni kirkossa naimisiin.

En ole jaksanut erota, mutta en hyödy kirkosta mitenkään.

Nuorena ollut mukana kirkon leiri ja isostoiminnassa.

Mahdolliset kirkkohäät

Tulevaisuus

Haluan kirkossa naimisiin ja kirkon tekemä diakoniatyö jne on mielestäni arvokasta

En käy kirkossa enkä missään tapahtumissa kuutenkin kuulun entiedä miksi

Kummilapsi

Äiti seurakunnassa töissä ja hänelle olisi kova paikka jos eroisin kirkosta

Työ

Se että saa mennä kirkossa naimisiin

Palvelut

En koe tarvetta erotakaan. Kirkolliset juhlat on myös kiva juttu

Mahdollisuus toimia kummina ja saada kirkollinen vihkeminen

En oo vielä jaksanu erota

Tapa. Minulla ei ole erityistä syytä kuulua kirkkoon, mutta en ole saanut aikaiseksi erottua-kaan.

Kirkkohäät

Kirkkoviikkinen

Osa kulttuuria. Lisäksi kirkko tekee paljon hyväntekeväisyyttä.

On vaan jäänyt

En jaksa/viitsi erota

Lapsille järjestettävät kerhot, retken yms toiminta ja kirkon tekemä työ syrjäytyneiden ja nuorten hyväks

Kirkko tekee paljon hyväntekeväisyyttä

Kirkkoon kuuluminen ei häiritse, en näe toistaiseksi syytä erota

Ei ole syytä erota

Kirkko ei ikinä muutu jos kaikki nykyisen "linjan" kanssa eri mieltä olevat eroavat kirkosta

Ei mikään, pohdin kirkosta eroamista

En oo vaan saanu aikaseksi erota

Kummius, perinteet

Kirkko tekee tiettyjä asioita tehokkaammin ja halvemmalla kuin julkinen puoli.

Haluan tulevaisuudessa kirkkohäät

En koe tarvetta erotakaan. Ja kai minä tähän uskontoon uskon.

Ei oikeastaan mikään, ehkä että voi mennä kirkossa naimisii

Koska aina vaan kuulunut

Kirkko tekee paljon tärkeää kolmannen sektorin työtä

En tiää

Mahdollisuus toimia virallisena kummina

isä

En suoranaisesti ole mitään mieltä kirkkoon kuulumisesta, jonka takia en ole ajatellut edes eroamista.

Mutta tulevaisuudessa olisi kiva kastaa lapsi ja pitää häät kirkossa niin ehkä sen-takia en ole eronnut.

Haluun naimisiin kirkossa, enkä koe järkeväksi erota ja liittyä takaisin

Kummius

En ole saanut aikaiseksi erota

Häät kirkossa

Tottumus

Kirkko auttaa, vanhuksia, nuoria, lapsia, aikuisia ja perheitä (kaikkia) erilaiselle toiminnal-laan, esim. Kerhot jne.

En ole jaksanut erota, haluan tulevaisuudessa kirkkohäät

Kulttuurinen vaikutus. Haluan esimerkiksi kirkkohäät

perinteet sekä se, että kirkko tekee paljon tärkeää työtä

Kummina olo, kirkkohäät

Tapa

Ei mikään erityisesti saa pysymään kirkossa, mutta empähän jaksaa erotakaan.

Haluun kirkkohäät

Kummius, ja se että kirkko auttaa vähävaraisia ja ryhmiä ja kerhoja

Kirkkohäät

En koe tarvetta erota, ja käsittääkseni se hankaloittaa esim. Kummiksi tulemista ja kirkko-häiden järjestä-mistä tulevaisuutta ajatellen

Haluun lapseni ristittävän kirkossa ja haluan kirkkohäät

En ole saanut aikaiseksi erota

Minkälaista vastinetta nuoret aikuiset kaipaavat seurakunnalta maksaessaan kirkollisveroa ja ollessaan jäseniä? -kysymyksen vastaukset.

Tekemistä, ”nuorten” iltoja

En tarvitse mitään.

Apua hädän hetkellä. En kaipaa sen kummemmin mitään, sillä olen tapakristitty.

Ehkä nuorisotoiminnan jälkeen voisi olla toimintaa nuorille aikuisille esim. leiri- tai iltatoimintatyyppeiksi. Kirkon vanhoillinen siipi kaipaa arvojen ravistelua.

No olisi mukava jos niitä rahoja jarttaisiin myös nuorten aikuisten toimintaan ja pyrittäisiin kehittämään sitä niin että siellä olisi ihmisiä mukana

Hyväntekeväisyys, ajattelen diakoniatyötä ja veronmaksua tapana tehdä hyväntekeväisyyttä. Myös kummius ja kirkkovihkiminen on hyvä

Palveluita ja toimintaa omalle ikäluokalle.

Meidän seurakunnassa on kuorten aikuisten toimintaa noin kerran kuukaudessa, yhdessä oloa ja pohdiskelua

ilmasia harrastuksia

Enemmän toimintaa nuorille aikuisille. Ymmärrettävästi sitä voi olla vaikea saada käyntiin, mutta ei pitäisi luovuttaa heti.

Ehkä enemmän tietoa kirkkoon kuulumisen eduista, esim isosena toimimisesta, kummina toimimisesta jne. Itsekin sain tietää vasta 19-vuotiaana että kummina voi toimia vain kirkkoon kuuluva.

Hautauskulut voisivat olla pienemmät.

Kirkko on nyky maailmassa henkäys menneisyydestä. Kyse ei ole siitä, ettei kirkkoa arvostettaisi, kyse on siitä, että uskontojen merkitys länsimaisessa yhteiskunnassa vähentyy koko ajan. Nuorella ihmisellä ei ole kirkkohäiden tai ristiäisten lisäksi syytä kuulua kirkkoon. Itse kuulun kirkkoon, koska tiedän sen tekevän tärkeää työtä lasten ja nuorten hyväksi kotimaassa.

Tapahtumia

Mahdollisesti keskusteluapua syrjäytyneille/mielenterveysongelmallisille nuorille aikuisille.

Tapahtumia ja Kannanottoja asioihin

Entiä

Evankeliumia, yhteisöä

En pysty puhumaan muiden nuorien puolesta, mutta koen saavani tarpeeksi vastinetta seurakunnan toteuttaman toiminnan myötä. Seurakunta auttaa vähempiosaisia, järjestää lapsille kerhoja ja hoitaa hautausmaita kirkollisverolla. Vaikka en seurakunnan palveluita itse juurikaan käytä, koen, että kirkollisveroa maksamalla autan muita ja se on riittävä vastine.

Jotain vain heille suunnattua ohjelmaa sekä mahdollisesti apua arjen askareissa.

Tapahtumia ja muuta ohjelmaa nuorille aikuisille. Mahdollisuuksia saada apua vaikeissa tilanteissa. Nuorille aikuisille suunnattuja jumalanpalveluksia.

Avoimuutta. Tuskin kukaan tuttuni, saati minä itse, tietää mihin kirkollisvero oikeasti menee. Kukaan tuskin haluaa maksaa hirveitä summia tietämättä, mihin rahat käytetään

Aineellisen vastineen sijasta käsitykset seksuaalivähemmistöistä ja jokaiselle omanlaisesta elämästä voisi päivittää tälle vuosituhatkannalle. Toki ihan vaan tapahtumat nuorille aikuisille voisivat olla kivoja mutta ehkä rennompina, ei niin kirkollista ja vakavaa. Kahvitteluja, kohtaamisia yms.

Enemmän apua ja tukea mm. Vaikeissa elämäntilanteissa.

Tukea ja kuunteleva aikuista. Esimerkiksi tilanteessa jossa nuori muuttaa opiskelemaan toiseen kaupunkiin/toiseen seurakunnan alueelle. Itse olisin kaivannut tietoa seurakunnan nuorille aikuisille suunnatusta toiminnasta uudella paikkakunnalla. Tuntui ettei löytänyt omaa paikkaansa joten monet syyt johtivat kirkosta eroamiseen ja seurakunnan toiminnasta pois jäämiseen.

Yhteiskunnallisen avun tarjoamista heikossa asemassa oleville, yhteisöllisyyttä edistäviä tapahtumia itselleen.

Toimintaa tämmösille vanhemmillekin nuorille esim liikuntakerho tms ja tapahtumia, Hyväntekeisyyttä hätää kärsiville

Itsellä kun on lapsia, kaipaen juuri lapsille toimintaa. Sitä onkin paljon. Lisäksi mieltä lämmittää nuorisolle, syrjäytyneille, mt-ongelmista kärsiville ja päihteiden ongelmakäyttäjille tarjottava apu! Seurakunnalta on ilmeisesti myös soiteltu korona aikana vanhuksille joka sekin hienoa.

Toivon, että kirkollisvero hyödynnetään tukea ja apua tarvitsevien eduksi, sekä seurakunnan toiminnan järjestämiseksi. Itse en tällä hetkellä käy missään seurakunnan toiminnassa, mutta toivon etenkin nuorille ja varhaisnuorille järjestettävän leirejä, kerhoja, tiloja yms. Samoin toimintaa yksinäisille iäkkäille. Muuta vastinetta en itse kaipaa, enkä osaa kommentoida muiden puolesta.

Toivoisin, että minun kirkollisvero menisi apua tarvitsevien auttamiseen.

Nuorten auttamista, esim. Joku apupalvelu nuorille

En mitään

No kyl jos ikänsä kirkollisveroa maksaa, niin avioliittoon vihkiminen ja hautaan siunaaminen pitäis kuulua siihen hintaan ympäri suomen. Ja sit tietty, kaikkien halukkaiden pitäisi saada kirkollinen vihkiminen avioliittoon jos tahtoo ja ikänsä kirkollisveroa maksanut ja viel usko jeesusjuttuihin. Tiedän tyttöparin, joille todellakin olis kuulunut saada kirkkohäät. Ja sit yhen parin, jos mies ei kuulunut kirkkoon ja silti saivat siunauksen kirkossa. -_-

Ei turhia viestejä. Kattavat nettisivut, jotta halutessaan voi saada helposti tietoa kirkon eri toiminnasta.

En tiedä, varmaan tukea

Yhteisöllisyyttä, keskustelukumppaneita.

Normaalin ryhmän johon kuulua ja tehdä asioita ilman isoa pelkoa tai syyttelyä

Erilaista matalankynnyksen toimintaa, kuten erilaiset konsertit.

Jaa a, erittäin hyvä kysymys.

En osaa vastata, usko asiana ei kiinnosta minua joten en koe kirkolla olevan minulle tarjottavaa Kirkko ei tunnu omalta, koska tuntuu, että se ei ihan vastaa nykyaikaa. Ahdasmielisyyys ja tuomitseminen työntävät luotaan. Lisäksi kirkko ja sen sanoma eivät tunnu kovin johdonmukaisilta esim suvaitsevaisuuden kannalta. Se mitä kirkolta kaipaen on kolmannen sektorin työ sitä mahdollisesti tarvitseville, mutta en itse oikeastaan kaipaa kirkolta mitään, vaikka sinne kuulunkin.

Esimerkiksi kirkon järjestämää toimintaa vapaa-ajalle, esimerkiksi kursseja yms

Täällä alueella (pohjois-karjala) lisää toimintaa suunnattuna nuorille aikuisille. Vanhassa kotikaupungissa (kymenlaakso) toimintaa oli.

Henkilökohtaisesti minua koskevia tekoja en kaipaisi. Toivoisin lisää näkyvyyttä siihen mihin kirkollisveroja oikeasti käytetään esimerkiksi avustuksiin ja lasten toimintoihin.

Henk. koht. kirkosta helposti tulee tunne että se on paikka missä vanhuksat käyvät, olisi hyvä jos seurakunnat yms. tuotaisiin enemmän 2010-luvulle ja markkinoidaan enemmän 18-30 ikäisille.

Valitettavasti omalla kohdallani ei mitään, sillä kyseessä on moraalinen periaate - miksi kuulua johonkin mihin ei usko. Enhän kuulu saksanpaimenkoirien yhdistykseenkään, koska minulla ei ole saksanpaimenkoiraa.

"nuorten"iltoja, koulutuksia, mahdollisuutta vaikuttaa

Luulisin, että enemmän ikätasoista, matalan kynnyksen toimintaa. Sekä osallistavaa että ei osallistavaa.

Nuorille aikuisille on käsittääkseni aika vähän toimintaa kirkon suunnalta? Esimerkiksi vapaaehtoistoiminnan tarjoaminen tai muu harrastustoiminta hengellisessä mielessä voisi houkutella.

Hyvä vastine on tästä esimerkiksi lasten kerhotoiminnan ja rippikoulujen järjestäminen.

Leirien järjestäminen lapsille ja nuorille.

ilmainen kirkko ja pappi häihin riittää

Kirkkokonsertteja, jotka olisi ilmaisia nuorille.

Syrjäytymistä ehkäisevää toimintaa eri ikäisille, vähävaraisten tukemista.

Että kuoleman tullen siitä olisi jotain hyötyä, kirkon vuokraus maksaa, hautapaikka maksaa. Kirkollisveron pitäisi kattaa kyllä nuo kulut.

Nuorena aikuisena ja perheellisenä, toivoisin seurakunnalta vielä enemmän perhetoimintaa!

Vauvoille värileikkiä, uskonnon opetusta jo aivan pienestä, yhteisiä hetkiä perheen kanssa esim. Lauaen tms.

Jos mietin sinkkuaikaani, olisin ehkä pysynyt paremmin seurakunnan hommissa jos nuorille olisi ollut enemmän tekemistä. Meilläpäin -silloin etelä-Karjala, ei nuokkarin ovet olleet auki kuin kerran viikossa muutaman tunnin.

Ehkä myös muukin kuin suoraan uskontoon liittäminen kutsuisi nuoria mukaan toimintaan vaikkapa näytelmien/musiikki-iltojen parissa.

Oli aivan mahtavaa huomata vauvamuskarista lähdettäessä, että sateenkaarinuorille oli seurakunnan järkkäämiä iltoja!!

En tiedä onko kirkolla mitään toimintaa nuorille aikuisille esim kirkon harrastus/ajanviette juttuja? Tai jos onkin niin ehkä tällaiseen on vaikea lähteä mukaan vs. Lapsena. Nuorena muistan olleeni kaikille kirkon kesäleireillä jne. Itselleni riittää se, että tiedän kuinka paljon kirkosta on hyötyä esim. lapsiperheille.

Ehkä enemmän apua arjessa, muutakin siis kuin saarnaa sunnuntaina. Ehkä keskusteluapua yms

Diakonia on ihana asia, mutta olisi tärkeää myös tukea ja hyväksyä nuori sellaisena kuin hän on

En osaa vastata.

Nuorille suunnattuja messuja (ei sitä tylsien surumielisten virsien veisaamista ja syntiseksi leimaamista), tunnetta siitä, että nuoret halutaan osaksi kirkon toimintaa järjestämällä esim kurseja ja leirejä nuorille aikuisille, tilaisuuksia auttamaan luomaan yhteisöllisyyttä nuorten uskovien välille

En osaa sanoa

En koe tarvitsevani henkilökohtaista vastinetta kirkollisverolle. Ajattelen kirkollisveron maksamisen auttavan kirkkojen ylläpidossa, seurakunnan työntekijöiden tekemässä työssä ja ruoka-avustusten (myös vaatelahjoitukset) jaossa. Mielestäni seurakunnan tekemä työ vähävaraisille on riittävä vastine minulle, vaikka en itse käytäkkään seurakunnan palveluita.

Modernimpia keinoja tutustua uskontoon ja kirkon toimintaan

Ruoka-apua tms

Mielestäni kirkon tarjoama vastine on nykyisellään riittävä mikäli käy aktiivisesti seurakunnan järjestämissä tilaisuuksissa. Ainakin oletan että kaste, rippikoulu, kirkollinen vihkiminen ja hautaus kuuluvat myös kirkollisveron piiriin eli niistä ei tarvitse erikseen maksaa.

Varmaan nuorille tarkoitettuja tapahtumia, joissa on rento meininki.

En osaa sanoa

Nähdäkseni keskeinen ongelma on toiminnan tavoitavuus ja toki myös nuorten aikuisten toiminnan puute. Nekin nuoret, jotka ovat osallistuneet isoskoulutusikäisinä seurakunnan toimintaan aktiivisesti vieraantuvat kirkosta muuttaessaan opiskelemaan toiselle paikkakunnalle, eivätkä löydä uuden paikkakunnan seurakunnan toimintaan. Ymmärrettävästi kynnyksen mennä vieraaseen paikkaan, josta ei tunne ketään on korkea. Ainakin itselleni seurakunnassa sosiaaliset suhteet ovat tärkeitä ja harvoin menen esim. messuunkaan yksin.

Näkisin, että osaltaan nuorten aikuisten ja kirkon kohtaamattomuusongelmaan voisi auttaa matalan kynnyksen toiminta ja yhteistyö esim. oppilaitospappien kanssa, jotka tapaavat opiskelijoita ja voivat myös ohjata seurakuntayhteisöä kaipaavaa opiskelijaa eteenpäin. Toiminnan olisi hyvä olla myös riittävän joustavaa ja rentoa, koska monella on jo valmiiksi paljon menoja ja stressiä elämässä. Toki kaikki nuoret aikuiset eivät ole opiskelijoita ja nuorilla aikuisilla elämäntilanteet voivat olla todella erilaisia ja moninaisia. Varmastikaan yhtä ratkaisua ongelmaan ei ole.

Toimintaa